

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA, ROLNICTWA
I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KSR-4100-04-00/2010

Nr ewid. 96/2010/P09116/KSR

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i w części 41 – Środowisko Ministerstwo Środowiska

Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku budżetu państwa
w części 22 – Gospodarka wodna
i w części 41 - Środowisko**

Ministerstwo Środowiska

---

p.o. Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego

Teresa Warchałowska

Zatwierdzam:

Marek Zająkała

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 31 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Cel i zakres kontroli	5
1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	5
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	7
2.1. Ocena ogólna	7
2.2. Sprawozdawczość	8
2.3. Uwagi i wnioski	11
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	12
3.1. Księgi rachunkowe	12
3.2. Dochody budżetowe	13
3.3. Wydatki budżetowe	17
3.4. Dotacje budżetowe.....	35
3.5. Wydatki w układzie zadaniowym.....	36
3.6. Środki funduszy europejskich.....	37
3.7. Inne ustalenia kontroli	40
3.8. Ustalenia innych kontroli	43
4. Wykonanie planów finansowych gospodarstw pomocniczych, zakładu budżetowego oraz dochodów własnych.....	45
4.1. Gospodarstwa pomocnicze i zakład budżetowy	45
4.2. Dochody własne.....	46
5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	48
5.1. Protokół.....	48
5.2. Wystąpienie pokontrolne	48
5.3. Finansowe rezultaty kontroli	50
6. Załączniki	51

WYKAZ UŻYWANYCH SKRÓTÓW

CIOŚ	–	Centrum Informacji o Środowisku
CKPŚ	–	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
CODKOŚiGW	–	Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
EFRR	–	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
GDOŚ	–	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	–	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
KE	–	Komisja Europejska
KZGW	–	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
MF EOG	–	Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo	–	Ministerstwo Środowiska
NFOŚiGW	–	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NMF	–	Norweski Mechanizm Finansowy
NSRO	–	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia – dokument opracowany w celu realizacji w latach 2007-2013 polityki spójności na terytorium Polski
POIiŚ	–	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
RDOŚ, rdoś	–	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, regionalne dyrekcje ochrony środowiska
RZGW, rzgw	–	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, regionalne zarządy gospodarki wodnej
SPO-WKP	–	Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw
Ustawa budżetowa	–	Ustawa budżetowa na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.)
Ustawa budżetowa po nowelizacji	–	Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057)
Ustawa o finansach publicznych, ufp	–	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.)
UoR	–	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)
wfośigw	–	wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego – w okresie od 14 grudnia 2009 r. do 29 marca 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 22 - Gospodarka wodna i w części 41 - Środowisko*. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w tych częściach. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, w 3 jednostkach: Ministerstwie Środowiska (cz. 22 i cz. 41), Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (cz. 41) oraz Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gdańsku (cz. 22). Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2009⁴.

1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Gospodarka finansowa części 22 i 41 podlegała rygorom wynikającym z: ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁵, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁶, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz innych przepisów, określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

W 2009 r. działania Ministra Środowiska określało rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska⁸. Zgodnie z § 1 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia, Minister Środowiska kieruje działami administracji rządowej: gospodarka wodna i środowisko, oraz jest dysponentem części 22 i 41 budżetu państwa.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz.58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

³ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁴ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 216, poz. 1606.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w częściach 22 i 41 funkcjonowało: 2 dysponentów II stopnia (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska⁹), 62 dysponentów III stopnia (Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Biuro Nasiennictwa Leśnego, Centrum Informacji o Środowisku, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 23 parki narodowe, 7 regionalnych zarządów gospodarki wodnej, 16 regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, 10 szkół leśnych) oraz 1 zakład budżetowy i 31 gospodarstw pomocniczych.

Działalność resortu środowiska została określona w 4 funkcjach państwa tj. „Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa” (w zakresie szkół leśnych), „Ochrona i poprawa stanu środowiska”, „Tworzenie i koordynacja polityki” oraz „Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju”.

Udział zrealizowanych wydatków **w części 22 – Gospodarka wodna** w wydatkach budżetu państwa, w 2009 r., wyniósł 0,15%.

Udział zrealizowanych wydatków **w części 41 – Środowisko** w wydatkach budżetu państwa, w 2009 r., wyniósł 0,26%.

---

⁹ Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) powołano Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska oraz utworzono urzędy ich obsługujące.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 22 – Gospodarka wodna oraz pozytywnie z zastrzeżeniami w części 41 – Środowisko.

W części 22, zrealizowane **dochody** wyniosły 14.322,2 tys. zł i były niższe o 14,6% od planowanych, a także niższe o 24,1% od uzyskanych w 2008 r. **Wydatki w części 22** zrealizowano w kwocie 437.645,9 tys. zł, i były niższe o 0,7% od planowanych, ale wyższe o 0,7% od wykonania w 2008 r.

W części 41 dochody wyniosły 58.582,8 tys. zł i były wyższe od planowanych o 6,9%, niższe zaś od wykonanych w 2008 r. o 13,1%. **Wydatki w części 41** zrealizowano w kwocie 771.692,2 tys. zł, tj. o 4,9% niższej od planowanej, ale wyższej o 110,9% od wykonania w 2008 r.

Zastrzeżenia dotyczyły GDOŚ, gdzie:

- stosowany system rachunkowości nie był w pełni zgodny z UoR;
- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonał zmiany podziału i klasyfikacji wydatków, naruszając przepisy art. 133 ust. 1 i 4 oraz art. 148 ust. 5 ustawy o finansach publicznych;
- stwierdzono nieprawidłowości w sporządzonych przez GDOŚ (dysponent II stopnia) łącznych sprawozdaniach budżetowych: Rb-23, Rb-28 i Rb-70 oraz przez GDOŚ (dysponent III stopnia) miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 i kwartalnych Rb-70. Również sprawozdania jednostkowe, na podstawie których sporządzono sprawozdania łączne (miesięczne i kwartalne): Rb-23, Rb-27, Rb-28 i Rb-70 były nierzetelne - zawierały błędy formalno-rachunkowe;
- brak było należytej staranności przy weryfikacji poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych.

Stwierdzone nieprawidłowości finansowe, dotyczyły w cz. 22 wydatków w kwocie 25,0 tys. zł, tj. 0,006% wydatków w tej części, natomiast w cz. 41 dotyczyły wydatków w kwocie 63,4 tys. zł, tj. 0,008% wydatków w tej części.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako rzetelną realizację budżetu państwa przez jednostki objęte kontrolą w zakresie:

- przekazywania dochodów budżetowych, uzyskanych w **cz. 22 i w cz. 41**, na centralny bieżący rachunek budżetu państwa;
- terminowego zwrotu do budżetu państwa niewykorzystanych w 2009 r. środków budżetowych w łącznej kwocie - 27.526,7 tys. zł, z tego: **cz. 22** - 1.474,7 tys. zł, **cz. 41** - 26.052,0 tys. zł.

2.2. Sprawozdawczość

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, łączne sprawozdania budżetowe części 22 i 41:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
  - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
  - o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
  - z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych (Rb-31),
- przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r.

Kontrola w Ministerstwie Środowiska, dotycząca przenoszenia danych z 25 sprawozdań jednostkowych oraz 3 sprawozdań łącznych dysponentów II stopnia do rocznych łącznych sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-31 dysponenta części 22 – Gospodarka wodna i części 41 – Środowisko, oraz terminowości składania sprawozdań, nie wykazała błędów i nieprawidłowości.

Kontrola wykazała, że sprawozdania łączne Rb-23, Rb-27 i Rb-28 we wszystkich miesiącach 2009 r. zostały terminowo przesłane do Ministerstwa Finansów.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych w trzech kontrolowanych jednostkach budżetowych: Ministerstwie Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że roczne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23),

oraz kwartalne sprawozdania, wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r., o stanie należności (Rb N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), zostały sporządzone terminowo i prawidłowo w oparciu o dane z ewidencji księgowych

i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności oraz zobowiązań.

Zastrzeżenia dotyczyły stwierdzonych w GDOŚ:

- a) nieprawidłowości w łącznych sprawozdaniach budżetowych GDOŚ (dysponent II stopnia): Rb-23, Rb-28, Rb-70 oraz GDOŚ (dysponent III stopnia) w miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 i kwartalnych Rb-70. I tak:
- sprawozdanie łączne Rb-23 za okres do dnia 30 czerwca 2009 r. nie zostało opatrzone pieczęcią Ministerstwa Środowiska i datą wpływu;
  - w sprawozdaniu łącznym Rb-28 za okres do 31 marca 2009 r. wykazano wykonanie wydatków w § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne, niższe o 1,8 tys. zł niż wynikało to ze sprawozdań jednostkowych, co było niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰;
  - 4 sprawozdania łączne Rb-70 zawierały dane niewynikające ze sprawozdań jednostkowych GDOŚ i 16 rdoś. Różnice dotyczyły danych o stanie zatrudnienia oraz kwot wynagrodzeń;
  - w sprawozdaniu Rb-70, wg stanu na dzień 31 marca 2009 r., wykazano wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego w kwocie większej o 0,6 tys. zł, a wykonanie wynagrodzenia osobowego dla członków korpusu służby cywilnej wykazano w kwocie mniejszej o 0,6 tys. zł niż w sprawozdaniu Rb-28 za ten sam okres sprawozdawczy;
  - w sprawozdaniu Rb-70 za II kwartał 2009 r. nie został wykazany status zatrudnienia o symbolu *16 – wyższe stanowiska państwowe*, pomimo że w sprawozdaniu jednostkowym GDOŚ (dysponent III stopnia), status taki wykazano;
  - sprawozdania Rb-70 nie zawierały nazwy i adresu jednostki sporządzającej.
- b) błędów formalno-rachunkowych w sprawozdaniach jednostkowych, na podstawie których sporządzono sprawozdania łączne Rb-23, Rb-27, Rb-28 i Rb-70, świadczących o nieprzestrzeganiu przez kierowników jednostek organizacyjnych § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia. I tak:
- w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28, sporządzonych przez GDOŚ i 7 RDOŚ (w: Białymstoku, Bydgoszczy, Krakowie, Łodzi, Opolu, Rzeszowie, Szczecinie), w § 4040, wykazywano zaangażowanie w wysokości innej niż wykonanie,

¹⁰ Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

co spowodowało, że w sprawozdaniach łącznych wykazano zaangażowanie wyższe od wykonania od 1,7 tys. zł do 2,1 tys. zł. Do ww. sprawozdań nie zostały sporządzone stosowne korekty. Dopiero w sprawozdaniach jednostkowych miesięcznych wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. i rocznych nieprawidłowości te zostały wyeliminowane;

- 3 sprawozdania jednostkowe zostały sporządzone po terminie, od 2 do 4 dni, co było niezgodne z § 17 ww. rozporządzenia;
- spośród 168 sprawozdań jednostkowych rdoś, 135 nie zostało opatrzonych pieczęcią i datą wpływu do GDOŚ, a 8 z 33 opatrzonych tą datą, wpłynęło po terminie sporządzenia sprawozdania przez dysponenta II stopnia. Spowodowało to sporządzanie przez GDOŚ (dysponent II stopnia) sprawozdań łącznych na podstawie faxów nie zaś oryginalnych sprawozdań;
- w jednostkowych sprawozdaniach rocznych stwierdzono m.in. brak pieczęci i/lub podpisu głównego księgowego, w dwóch przypadkach występowały dwa oryginały sprawozdań, z których żaden nie został opatrzony informacją, że stanowił korektę;
- w sprawozdaniach jednostkowych 14 rdoś (poza RDOŚ w: Bydgoszczy i Olsztynie) nie wykazywano statusu zatrudnienia o symbolu *16 – wyższe stanowiska państwowe*, mimo że w planie na 2009 r. ujęto 17 etatów o takim statusie. Dane wynikające z tego statusu były kwalifikowane jako status zatrudnienia o symbolu *01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń*. Jedynie w sprawozdaniu RDOŚ w Krakowie za I kwartał 2009 r. został wykazany status zatrudnienia *16*, ale w błędnej liczbie 2 osób, zamiast 1 osoby;
- spośród 72 sprawozdań jednostkowych Rb-70 wraz z korektami, w 17 nie wskazano formy organizacyjno-prawnej, w 22 nie ujęto rodzaju zadania, 4 nie posiadały daty sporządzenia, w pojedynczych przypadkach wpisano błędne oznaczenie rodzaju zadania.

Jak wyjaśniono, nieprawidłowości w sprawozdawczości wynikały z braków kadrowych i zbyt dużego obciążenia Wydziału Finansowo-Księgowego.

W ocenie NIK, sporządzanie przez GDOŚ sprawozdań łącznych (miesięcznych i kwartalnych) na podstawie sprawozdań jednostkowych (Rb-23, Rb-27, Rb-28 i Rb-70), obarczonych błędami, było działaniem nierzetelnym. Roczne sprawozdania jednostkowe i łączne, poza sprawozdaniem Rb-70, zostały sporządzone prawidłowo.

2.3. Uwagi i wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, niezależnie od realizacji wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych, Najwyższa Izba Kontroli wnosi do:

Ministra Środowiska o:

- dołożenie należytej staranności przy prognozowaniu dochodów budżetu państwa,
- zwiększenie nadzoru nad jednostkami podległymi w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych oraz przestrzegania zasad prowadzenia księgowości.

Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o przeprowadzanie kontroli merytorycznej prawidłowości składanych przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska sprawozdań oraz ich sprawdzanie pod względem formalno-rachunkowym.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych, ich zgodność z zasadami rachunkowości oraz funkcjonowanie systemu kontroli finansowej w Ministerstwie Środowiska oraz RZGW w Gdańsku. Natomiast krytycznie należy ocenić, że dopiero w trakcie kontroli NIK zostały zaktualizowane „Zasady (polityki) rachunkowości” oraz „Instrukcja obiegu dokumentów finansowo – księgowych” w RZGW w Gdańsku.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej oraz zgodność ksiąg z zasadami rachunkowości w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, natomiast pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych.

Oceny sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania próby 540 dowodów księgowych (w tym 313 wylosowanych i 227 - dobór celowy). Doboru próby dokonano metodą monetarną¹¹ w trzech jednostkach. Łączna wartość operacji udokumentowanych wylosowanymi dowodami księgowymi wyniosła 24.214,7 tys. zł oraz 15.361,5 tys. zł - dobór celowy.

Stosowany w GDOŚ system rachunkowości nie był w pełni zgodny z UoR. I tak:

- zapisy księgowe nie posiadały rzeczywistej daty dokonania operacji gospodarczej lub daty dowodu księgowego, co było niezgodne z wymogami art. 23 ust. 2 pkt 1 UoR;
- księgowanie do okresu sprawozdawczego odbywało się według wprowadzonej przez operatora daty zapisu a nie według daty operacji gospodarczej lub daty wystawienia dowodu, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 UoR;
- dokumentacja opisująca zasady rachunkowości i kontroli finansowej nie ujmowała stosowanej w GDOŚ wersji systemu finansowo-księgowego, sposobu i miejsca przechowywania oraz zabezpieczenia nośników po archiwizacji danych, przez co nie wypełniono wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4 UoR;
- funkcjonujący system księgowości komputerowej pozwalał na wprowadzanie zmian w zatwierdzonych zapisach, nie zapewniał kontroli poprawności i sekwencji dat, nie zawierał jednoznacznej daty zamknięcia i otwarcia ksiąg, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 UoR.

---

¹¹ MUS (Monetary Unit Sampling) - dobór próby metodą monetarną. Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

W toku kontroli NIK, w GDOŚ wdrażano nowy komputerowy system finansowo-księgowy. W ramach procedur kontroli finansowej nie zapewniono w GDOŚ dotrzymania standardu kontroli finansowej, określonego w komunikacie Nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych¹², dotyczącego podziału kluczowych obowiązków w zakresie zatwierdzania, realizacji i rejestracji operacji pomiędzy różnych pracowników, a także nie określono szczegółowo zasad obiegu dokumentów księgowych, w tym terminowości postępowania z dowodami księgowymi zewnętrznymi obcymi

Badanie rzetelności ksiąg rachunkowych wykazało, że w GDOŚ nie prowadzono poprawnie ewidencji dowodów księgowych. Stwierdzono następujące uchybienia:

- 125 ze 128 skontrolowanych dowodów, tj. 97,7%, zostało wprowadzonych do systemu FK z innymi datami niż występują na dokumentach,
- przyjęto i zatwierdzono do wypłaty 3 rachunki nieposiadające daty ich sporządzenia,
- opis operacji i numery 2 dowodów księgowych nie odpowiadały danym z faktur,
- zrealizowano 2 faktury PROFORMA przed dostawą towaru i wystawieniem faktur sprzedaży,
- zatwierdzono do wypłaty dowód księgowy, mimo że nie dołączono do niego wymaganego umową kosztorysu powykonawczego.

Ponadto, kontrola wykazała, że: 73 ze 128 badanych dowodów nie posiadały daty wpływu dokumentu do GDOŚ, zrealizowano 4 faktury i podpisano 5 umów na realizację zadań zanim zostały one wprowadzone do planu rzeczowo-finansowego.

3.2. Dochody budżetowe

3.2.1. Część 22 – Gospodarka wodna

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą budżetową na 2009 r., w **części 22 – Gospodarka wodna**, dochody budżetowe zaplanowano w wysokości 16.767,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 14.322,2 tys. zł, tj. 85,4% planowanej kwoty. W stosunku do 2008 r. dochody w części 22 były niższe o 4.535,8 tys. zł, tj. o 24,1%.

Dochody w części 22 uzyskiwało 9 jednostek budżetowych: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 7 RZGW oraz Ministerstwo Środowiska. Niższe od planowanych dochody zrealizowały: RZGW w Gdańsku - 33,6%, RZGW w Szczecinie - 10,4%, RZGW w Warszawie - 76,9% i Ministerstwo Środowiska - 23%.

¹² Dz. Urz. MF Nr 7, poz. 58.

Planu dochodów nie wykonano w dziale 710, rozdziale 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej, § 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze. W omawianej pozycji uzyskane dochody były niższe od planowanych o 5.090,6 tys. zł, tj. 44,2%.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami istotną przyczyną niewykonania planu dochodów była zmiana beneficjenta dochodów pochodzących z dzierżawy obwodów rybackich, które z dniem 15 listopada 2008 r. stały się przychodami NFOŚiGW, a nie jak dotychczas dochodami budżetu państwa. Zdaniem NIK zmiana przepisów mogła i powinna zostać uwzględniona przy szacowaniu dochodów na 2009 r. Ustawa wprowadzająca zmianę beneficjenta omawianych dochodów, jak i plan budżetu w części 22, przygotowywane były w tym samym urzędzie administracji rządowej – Ministerstwie Środowiska i następnie procedowane w Sejmie z udziałem jego przedstawicieli. Wprowadzająca ww. zmianę ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*¹³, która weszła w życie z dniem 15 listopada 2008 r., uchwalona została dnia 3 października 2008 r., a ustawa budżetowa na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r., została ogłoszona 23 stycznia 2009 r., tj. około 2 miesiące później. Sporządzony w lipcu 2008 r. w Ministerstwie Środowiska plan dochodów mógł być więc zmieniony, a działania Ministerstwa Środowiska, w tym zakresie, uznać należy za nierzetelne. Ponadto należy zauważyć, że ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. ustawa budżetowa na rok 2009 została znowelizowana.

Niższe od planowanych dochody Ministerstwa Środowiska uzyskano w rozdziale 75095 – Pozostała działalność, § 2400 – Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych.

W 8 paragrafach dochody części 22 były wyższe od planowanych, przy czym w rozdziale 71018, w § 0830 – Wpływy z usług - o 330,0%, w § 0580 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych o 216,8%, a w § 0920 – Pozostałe odsetki - o 204,2%. Najwyższe kwotowo przekroczenie planu dochodów, tj. o 1.060,6 tys. zł, uzyskano w rozdziale 71097- Gospodarstwa pomocnicze, § 2380 – Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego. W trzech pozycjach: rozdział 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, § 0920 – Pozostałe odsetki i § 0970 – Wpływy z różnych dochodów oraz rozdział 71019 – Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna,

---

¹³ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

§ 0690 – Wpływy z różnych opłat - uzyskano dochody nieplanowane w łącznej kwocie 649,7 tys. zł.

Nieplanowane dochody uzyskano m.in. z tytułu zasądzonych kar, zawartych umów dzierżawy gruntów na cele rolnicze lub rekreacyjne, sprzedaży materiału rozbiórkowego, drewna, drobnicy opałowej i materiałów faszynowych.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji dochodów w części 22 zawiera Załącznik nr 1.

W ocenie NIK prognozowanie dochodów, w 2009 r., w części 22 było nierzetelne. Sformułowany w wyniku kontroli NIK w 2008 r. wniosek o dołożenie należytej staranności przy prognozowaniu dochodów pozostaje nadal aktualny.

Badaniem kontrolnym objęto 5 losowo wybranych dowodów księgowych dotyczących dochodów na kwotę 3,1 tys. zł, uzyskanych w RZGW w Gdańsku. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Należności pozostałe do zapłaty w części 22, według stanu na koniec grudnia 2009 r. wyniosły ogółem 7.264,2 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2008 r. były niższe o 953,5 tys. zł, tj. o 11,6%. Zaległości netto według stanu na koniec grudnia 2009 r. wyniosły 5.686,8 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2008 r. (6.441,9 tys. zł) były niższe o 755,1 tys. zł, tj. 11,7%. Największe należności (99,6%) i zaległości (99,4%) wystąpiły w rozdziale 71018 - Regionalne zarządy gospodarki wodnej. Stosunek zaległości do uzyskanych dochodów wynosił w 2009 r. 39,7%, a w 2008 r. wskaźnik ten wynosił 34,2%.

Uzyskane dochody przekazywano w obowiązujących terminach na centralny bieżący rachunek budżetu państwa zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁴.

3.2.1. Część 41 - Środowisko

W części 41 – Środowisko, znowelizowaną ustawą budżetową na rok 2009, ustalono dochody w wysokości 54.824,0 tys. zł. Zostały one zrealizowane w kwocie 58.582,8 tys. zł, tj. 106,9%. W stosunku do 2008 r. były one niższe o 8.863,8 tys. zł, tj. o 13,1%.

Planu dochodów nie wykonano w dziale 020 – Leśnictwo. Dochody w rozdziale 02095 – Pozostała działalność, § 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, były niższe od planowanych o 40,2%. Przyczyną niższej niż zakładano kwoty dochodów była

¹⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

mniejsza powierzchnia lasów i gruntów Skarbu Państwa, przeznaczonych do sprzedaży decyzjami Ministra Środowiska. W związku ze zmniejszonym obrotem drewnem niższe były też dochody gospodarstw pomocniczych przy parkach narodowych i w konsekwencji niższe dochody uzyskano w rozdziale 92597 – Gospodarstwa pomocnicze, § 2380 - Wpłata do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego.

Znaczne przekroczenie dochodów, tj. o 276,7%, odnotowano w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Wynikało to m.in. z uzyskania nieplanowanych dochodów w rozdziale 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, § 0925 i § 0928 – Pozostałe odsetki, w łącznej kwocie 244,6 tys. zł. Ponadto w rozdziale 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska, § 0970 dochody były wyższe od planowanych o 135,5%, co związane było z uzyskaniem nieplanowanych wpływów z tytułu zwrotu nadpłaconych składek ZUS i wynagrodzenia płatnika, zwrotem przez Komisję Europejską kosztów zagranicznych podróży służbowych, zwrotem kaucji z lat ubiegłych oraz zatrzymaniem wadium jako odszkodowania z powodu rezygnacji z podpisania umowy przez kontrahenta. Z kolei w rozdziale 90095 – Pozostała działalność, § 0690 – Wpływy z różnych opłat, wykonane dochody w kwocie 262,9 tys. zł były o 3.655,7% wyższe od planowanych. Związane to było przede wszystkim z uzyskaniem nieplanowanych wpływów w kwocie 252,0 tys. zł z tytułu opłat za wstęp na teren rezerwatów przyrody „Biała Woda” i Wąwóz Homole” w gminie Szczawnica.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji dochodów w części 41 zawiera Załącznik nr 2.

Badaniem kontrolnym w **części 41**, na podstawie 10 losowo wybranych dokumentów, objęto dochody Ministerstwa Środowiska (dysponent III stopnia) w łącznej kwocie 2.510,1 tys. zł, stanowiącej 5,4% dochodów zrealizowanych w tej części budżetowej. Badanie wykazało, że należności były ustalane w prawidłowej wysokości, a w przypadku nieterminowego regulowania płatności wystawiano wezwania do zapłaty, a także naliczono i egzekwowano odsetki.

Na koniec 2009 r. stan **należności** pozostałych do zapłaty, Ministra Środowiska - dysponenta głównego w **cz. 41**, wynosił 1.226,7 tys. zł i był niższy o 523,9 tys. zł, tj. o 29,9%, od należności na koniec 2008 r. Dotyczyły one przede wszystkim rozdziału 71095 – Pozostała działalność (560,0 tys. zł) oraz rozdziału 92501 – Parki narodowe (590,5 tys. zł).

Stan **zaległości w cz. 41**, na koniec 2009 r., wynosił 875,9 tys. zł i był niższy o 169,0 tys. zł, tj. o 16,2%, od zaległości na koniec 2008 r., w tym 523,3 tys. zł, tj. 59,7%,

stanowiły zaległości w rozdziale 92501 - Parki narodowe. Ponadto kwotę 352,4 tys. zł, tj. 40,2%, stanowiły zaległości dotyczące Ministra Środowiska - dysponenta III stopnia. Zaległości stanowiły 1,5% dochodów uzyskanych w cz. 41, tj. tyle co w 2008 r.

3.3. Wydatki budżetowe

3.3.1. Część 22 – Gospodarka wodna

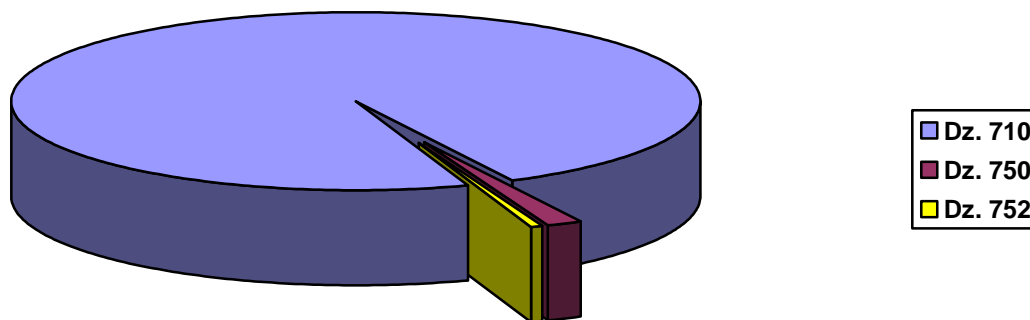
Realizację wydatków budżetowych w **części 22 – Gospodarka wodna** prezentują dane zawarte w Załączniku nr 3.

W znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2009 ustalono wydatki w części 22 w wysokości 382.049,0 tys. zł. W trakcie roku 2009 limit wydatków był zmieniany decyzjami Ministra Finansów, w tym m.in. 3 decyzjami zmniejszony o kwotę 31.835,1 tys. zł, przeznaczoną na dotacje rozwojowe dla funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, która zwiększyła plan wydatków w cz. 41 dział 900, rozdział 90011 § 6208 – Dotacje rozwojowe ze środków budżetu Unii Europejskiej. Po wprowadzeniu zmian plan wydatków został zwiększony o 58.599,5 tys. zł, tj. o 15,3% i wynosił 440.648,5 tys. zł.

W 2009 r. Minister Środowiska, dwoma decyzjami, dokonał blokady wydatków na kwotę 3.469,4 tys. zł. Blokada wprowadzona została m.in. z powodu braku możliwości wykorzystania środków przeznaczonych na wykup nieruchomości pod zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz (2.500,0 tys. zł), a także oszczędności wynikających z zatrudnienia mniejszej liczby osób na umowę zlecenie oraz korzystania z zasiłków chorobowych i urlopów macierzyńskich.

Wydatki ogółem zrealizowane w 2009 r., w **części 22** wyniosły 437.645,9 tys. zł, co stanowiło 99,3% planu po zmianach. Wydatki te były o 3.001,3 tys. zł, tj. 0,7%, wyższe od wykonanych w 2008 r. (434.644,6 tys. zł). Pobrane i niewykorzystane w części 22 środki, w kwocie 1.474,7 tys. zł, zostały zwrócone na centralny bieżący rachunek budżetu państwa w terminie określonym rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*.

W strukturze zrealizowanych w 2009 r. wydatków największy udział miały wydatki w dziale 710 – Działalność usługowa, wynoszące 427.918,2 tys. zł i stanowiące 97,8% wydatków ogółem. Wydatki działu 750 – Administracja publiczna wyniosły 7.352,9 tys. zł i stanowiły 1,7% wydatków części 22. Strukturę wydatków wg działów ilustruje wykres:

Wśród wydatków działu 710 dominowały wydatki rozdziału 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej, które wyniosły 343.443,6 tys. zł, co stanowiło 80,3% wydatków działu i 78,5% wydatków części 22.

Wydatki w rozdziale 71018 były realizowane głównie w paragrafach:

- § 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników 98.190,9 tys. zł, tj. 28,6% wydatków ogółem (100,0% planu po zmianach i 103,9% wydatków w 2008 r.);
- § 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne 15.762,0 tys. zł, tj. 4,6% wydatków ogółem (100,0% planu po zmianach i 111,8% wydatków w 2008 r.);
- § 4260 - Zakup energii 10.693,9 tys. zł, tj. 3,1% wydatków ogółem (99,9% planu po zmianach i 120,6% wydatków w 2008 r.);
- § 4270 - Zakup usług remontowych 24.089,1 tys. zł, tj. 7,0% wydatków ogółem (99,9% planu po zmianach i 89,8% wydatków w 2008 r.);
- § 4300 - Zakup usług pozostałych 35.715,4 tys. zł, tj. 10,4% wydatków ogółem (100,0% planu po zmianach i 100,7% wykonanych w 2008 r.);
- § 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych 93.809,8 tys. zł, tj. 27,3% wydatków ogółem (99,9% planu po zmianach i 122,7% wykonanych w 2008 r.).

W dziale 750 – Administracja publiczna, w rozdziale 75001 – Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej, największy udział, tj. 81,2%, miały wydatki w § 4540 – Składki do organizacji międzynarodowych, które wyniosły 5.973,0 tys. zł, i były niższe o 85,0% od wydatków poniesionych w 2008 r.

Kontrola w RZGW w Gdańsku wykazała nieprawidłowości w realizacji wydatków polegające na zatrzymaniu, na rachunku pomocniczym depozytów RZGW, kwot stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania dwóch umów, pomimo braku takich postanowień w ww. umowach. W ocenie NIK było to działanie nielegalne. Dotyczyło ono realizacji 2 zadań: „Projekt budowlany oczyszczenia wraz z odmuleniem rzeki Słupi w km

32+880, czyli od mostu kolejowego do jazu w Słupsku” (umowa nr 68/2008 z dnia 17 października 2008 r., wartość 126,9 tys. zł brutto, termin realizacji 30 kwietnia 2009 r.) oraz „Projekt budowlany na roboty podczyszczeniowo-konserwacyjne w m. Toruń na prawym przyczółku osi przeprawowej TOR T w km 737,9 rz. Wisły” (umowa nr 15/2009 z dnia 23 marca 2009 r., wartość 59,0 tys. zł brutto, termin realizacji 30 września 2009 r.). W obu przypadkach zakładano wykonanie zadań w 2 etapach: część pomiarowo-geodezyjna oraz projekt budowlany z elementami operatu wodnoprawnego i uzyskanie niezbędnych decyzji i pozwoleń. Ze względu na trudności w uzyskaniu decyzji i pozwoleń, termin realizacji Etapu II był przedłużany aneksami: w przypadku pierwszej umowy 2-krotnie, najpierw do dnia 30 sierpnia 2009 r., a następnie do dnia 30 listopada 2009 r., zaś w przypadku drugiej umowy jednym aneksem - do dnia 17 grudnia 2009 r. Żadna z ww. umów nie zawierała zapisu o zabezpieczeniu należytego ich wykonania. Wykonawcy przedsięwzięć przekazali faktury VAT na kwoty brutto odpowiednio: 75,6 tys. zł oraz 39,5 tys. zł, z których - na wniosek ówczesnego Kierownika Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji i po akceptacji przez Z-cę Dyrektora RZGW - służby finansowo-księgowe przelały w dniu 22 grudnia 2009 r. na rzecz Wykonawców kwoty określone w fakturach, pomniejszone o zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości odpowiednio: 10,0 tys. zł oraz 15,0 tys. zł, które zostały zatrzymane na rachunku pomocniczym depozytów RZGW. Natomiast pełne kwoty, na które opiewały faktury, zostały w całości wprowadzone do ewidencji księgowej i uwzględnione w sprawozdaniach budżetowych za 2009 r. Do czasu kontroli NIK, Etap II - przedmiot obu umów nie został zrealizowany. W toku kontroli, Dyrektor RZGW poinformował o zaistniałych zdarzeniach Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, który pismem z dnia 5 marca 2010 r. zawiadomił Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Środowiska o ujawnionych okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gdańsku. W uzasadnieniu ww. zawiadomienia Prezes KZGW podał m.in., że: *„...przekazano część środków przeznaczonych na wynagrodzenie dla zleceniobiorców na bankowy rachunek pomocniczy depozytów RZGW w Gdańsku. Środki te, w sytuacji nie wykorzystania ich do końca roku budżetowego, powinny zostać zwrócone przez jednostkę na rachunek bieżący dysponenta wyższego stopnia. Zdarzenia te miały miejsce w miesiącu grudniu 2009 r. i były wynikiem akceptacji przez Zastępcę Dyrektora RZGW polecenia działu merytorycznego o przekazaniu części środków stanowiących zobowiązania wobec wykonawców umów na rachunek pomocniczy sum depozytowych. Polecenia te dotyczyły dwóch faktur...”*. Ponadto Prezes

KZGW stwierdził, iż odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi Zastępca Dyrektora RZGW ds. Utrzymania Wód. Zarządzeniem nr 2/10 z dnia 12 marca 2010 r., Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Środowiska wezwał Dyrektora RZGW do złożenia wyjaśnień w związku ze złożeniem zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, polegającym na dokonaniu wydatków ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w 2009 r., bez wydatków finansowanych z funduszy europejskich, w części 22 – **Gospodarka wodna** wyniosły 237.331,4 tys. zł, tj. 96,8% środków planowanych (245.196,1 tys. zł) oraz 88,4% poniesionych w 2008 r. (268.355,9 tys. zł). Wydatki bieżące stanowiły 54,2% ogółu zrealizowanych wydatków części 22. Zakupy usług i materiałów (§§ 4210-4300, 4340-4400, 4740, 4750), zrealizowane w kwocie 95.444,0 tys. zł, stanowiły 40,2% wydatków bieżących; 99,5% wydatków planowanych (95.910,0 tys. zł) oraz 101,1% wydatków zrealizowanych w 2008 r. (94.400,5 tys. zł).

Zatrudnienie i wynagrodzenia. Ogółem przeciętne zatrudnienie w części 22 – Gospodarka wodna wynosiło 2.975 osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, tj. 93,9% planowanego zatrudnienia (3.169 osób). W stosunku do 2008 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 24 osoby, tj. o 0,8%.

W 2009 r. wydatki na wynagrodzenia w części 22 wyniosły 125.087,1 tys. zł, tj. 96,5% wydatków określonych w planie po zmianach (129.686,2 tys. zł). W stosunku do roku poprzedniego były one wyższe o 5,5%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2009 r., przypadające na 1 pełnozatrudnionego, w części 22 wyniosło 3.503,84 zł, tj. 102,7% z planu po zmianach (3.410,28 zł). W odniesieniu do 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie było wyższe o 157,0 zł, tj. o 4,7%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie, w 2009 r., w Ministerstwie Środowiska (dział 750) wynosiło 7.933,23 zł i było wyższe o 1.253,14 zł, tj. o 18,8%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.; w KZGW (rozdział 71016) wyniosło 6.154,59 zł i było niższe o 59,68 zł, tj. o 1,0%, niż w 2008 r.; w rzgw wyniosło 3.391,04 zł i było wyższe o 157,92 zł, tj. o 4,9%, od przeciętnego w 2008 r. Kontrola w RZGW w Gdańsku wykazała, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2009 r. wynosiło 3.345,12 i było wyższe o 5,55 zł, tj. o 0,2%, od przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r.

Kontrola przeprowadzona w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia) wykazała, że wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie

Środowiska, prawidłowo przeliczono od marca do grudnia 2009 r. na podstawie kwoty bazowej (1.766,46 zł) określonej na podstawie art. 29g ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. *o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw*¹⁵.

Wydatki majątkowe w części 22 zrealizowane zostały w 2009 r. wyłącznie w dziale 710, w kwocie 127.705,0 tys. zł, tj. w 98,8% planu, który w ciągu roku uległ zwiększeniu o 13.848,3 tys. zł, tj. o 12%, i po zmianach wynosił 129.293,3 tys. zł. Środki na zwiększenia planu pochodziły z rezerw celowych i każdorazowo uruchamiane były decyzjami Ministra Finansów. Środki te przeznaczone były na uregulowanie zobowiązań powstałych w 2008 r. w wyniku realizacji zadań „Programu dla Odry - 2006” oraz na wykonanie zadań bieżących. Ponadto Minister Środowiska swoimi decyzjami dokonywał przeniesienia środków z wydatków bieżących m.in. w celu sfinansowania rozruchu elektrowni wodnej Szonowo.

W 2009 r., w części 22, zrezygnowano z realizacji 17 zadań na łączną kwotę 11.956,0 tys. zł, planowanych po nowelizacji ustawy budżetowej i ujętych w planie rzeczowo-finansowym wydatków majątkowych, w tym zrezygnowano z realizacji 11 zadań na łączną kwotę 11.606,0 tys. zł przewidzianych do finansowania w ramach realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Przyczyną rezygnacji z wykonania zaplanowanych na 2009 r. zadań, była m.in.: konieczność wygosparowania środków finansowych na opłacenie zobowiązań z 2008 r. z tytułu wykonanych usług; przedłużające się procedury przetargowe; niewystarczające środki finansowe na samodzielną realizację zadania i nieumieszczenie zadania w planach samorządu województwa, co powodowało brak pewności co do uczestnictwa marszałka województwa w kosztach realizacji zadania. Ponadto w przypadku 5 zadań na łączną kwotę 5.916,0 tys. zł, przewidzianych do finansowania w ramach realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, rezygnacja z ich realizacji wynikała z usunięcia tych zadań z listy projektów kluczowych dla POiŚ, co podyktowane było bardzo niskim stopniem przygotowania ww. projektów do realizacji w momencie dokonywania przeglądu listy na początku 2008 r.

Zrealizowane wydatki na poszczególne zadania nie przekroczyły planu wydatków w §§ klasyfikacji budżetowej. Wydatki na poszczególne zadania każdorazowo były wyższe niż 80% kwoty planowanej na ich realizację.

W ustawie budżetowej na rok 2009 w cz. 22, w planie wydatków Ministra Środowiska - dysponenta głównego, uwzględniono środki na realizację programu wieloletniego „Program

¹⁵ Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.

budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”, zwanego dalej „Programem”, w wysokości 75.918 tys. zł, stanowiącej 32,3% kwoty 235.000,0 tys. zł (w poziomie cen 2008 r.), określonej na 2009 r. w ustawie z dnia 4 marca 2005 r. *o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”*¹⁶, zwanej dalej „ustawą o ustanowieniu Programu”. Kontrola wykazała, że finansowanie realizacji ww. Programu przebiegało niezgodnie z harmonogramem zawartym w ustawie o jego ustanowieniu. Na dzień 31 grudnia 2009 r. na realizację Programu wydatkowano łącznie 549.904,6 tys. zł, tj. 55,0% nakładów ustalonych w ww. ustawie (w poziomie cen z lat planowania wydatków do ustaw budżetowych). Z uwagi na opóźnienia w realizacji Programu, spowodowane ograniczaniem środków budżetowych na jego finansowanie, a także niedostatecznym przygotowaniem tej inwestycji do realizacji, podjęto działania w celu nowelizacji ustawy o ustanowieniu Programu. Przygotowany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej projekt ustawy o zmianie ustawy o ustanowieniu Programu, uzgodniony przez właściwe departamenty Ministerstwa Środowiska, przekazany został w dniu 3 marca 2010 r. do uzgodnień międzyresortowych. Podano w nim m.in., iż nakłady poniesione w 2008 r. na realizację Programu wyniosły 96,3 mln zł, podczas gdy, jak wykazała kontrola, nakłady te faktycznie wynosiły 93,2 mln zł. W przekazanym do uzgodnień międzyresortowych projekcie ustawy o zmianie ustawy o ustanowieniu Programu, dwukrotnie wykazano tę samą kwotę zobowiązań wymagalnych z 2008 r. w wysokości 3.117,0 tys. zł, uregulowanych z limitu środków budżetowych na realizację Programu w 2009 r., tj. jako nakłady poniesione zarówno w 2008 jak i w 2009 r. Zdaniem NIK, było to działanie nierzetelne.

Ponadto ustalono, że w 2009 r. Minister Środowiska nie przedłożył Radzie Ministrów rocznej informacji o realizacji w roku ubiegłym, tj. w 2008 r., zadań wynikających z Programu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010, a także harmonogramu prac na rok następny, tj. na 2010 r., wymaganych przepisem art. 4 ust. 2 ustawy *o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”*. Minister Środowiska, pomimo obowiązku zawartego w ww. przepisie, nie przedłożył także wymaganej informacji w terminie do 31 maja 2009 r. Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej. W trakcie kontroli wyjaśniono, że w Ministerstwie Środowiska przyjęto, iż składanie odrębnych informacji dotyczących Zbiornika Wodnego

---

¹⁶ Dz. U. Nr 94, poz. 784.

Świnna Poręba byłoby bezcelowe z uwagi na fakt zamieszczania tych informacji w sprawozdaniach z wykonania budżetu w cz. 22. W ocenie NIK, było to działanie nielegalne.

Zobowiązania na koniec 2009 r. w **części 22 – Gospodarka wodna** wynosiły 13.285,0 tys. zł i były niższe o 15.002,2 tys. zł, tj. o 53,0%, od zobowiązań na koniec 2008 r. Zobowiązania w kwocie 13.234,3 tys. zł wystąpiły w dziale 710, w:

- rozdziale 71016 (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej) - w kwocie 413,7 tys. zł, w tym 409,5 tys. zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi. Były one w tym rozdziale niższe o 145,7 tys. zł, tj. o 26,0%, od stanu zobowiązań na koniec 2008 r.;
- rozdziale 71018 (Regionalne zarządy gospodarki wodnej) - w kwocie 12.390,0 tys. zł, w tym 11.204,8 tys. zł z tytułu wynagrodzeń osobowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi oraz 427,8 tys. zł z tytułu zakupu energii i 714,2 tys. zł z tytułu zakupu usług pozostałych. Były niższe o 15.178,4 tys. zł, tj. o 55,1%, od stanu na koniec 2008 r.;
- rozdziale 71078 (Usuwanie kłesk żywiolowych) - wynosiły 430,6 tys. zł i były wyższe o 317,6 tys. zł, tj. o 281,1%, od stanu na koniec 2008 r.

Pozostałe zobowiązania w wysokości 50,7 tys. zł, co stanowiło 0,4% zobowiązań ogółem, wystąpiły w dziale 750 i dotyczyły rozdziału 75001. Były one wyższe o 4,3 tys. zł od stanu zobowiązań w tym rozdziale na koniec 2008 r.

Nie było zobowiązań wymagalnych na koniec 2009 r.

3.3.2. Część 41 - Środowisko

Realizację wydatków budżetowych w **części 41 – Środowisko** prezentują dane zawarte w Załączniku nr 4.

W znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2009 ustalono wydatki w części 41 w wysokości 539.293,0 tys. zł. W trakcie roku limit wydatków był zmieniany decyzjami Ministra Finansów. Po wprowadzeniu zmian, plan wydatków został zwiększony o 272.395,2 tys. zł, tj. o 50,5% i wynosił 811.688,2 tys. zł. Zwiększenie limitu wynikało z przyznanych rezerw celowych w wysokości 240.560,1 tys. zł, a ponadto decyzją Ministra Środowiska przeniesiono środki w kwocie 31.835,1 tys. zł z części 22, dział 710 do części 41, dział 900 z przeznaczeniem na dotacje rozwojowe.

Minister Środowiska w 2009 r. w **cz. 41** wprowadził blokadę planowanych wydatków na kwotę 494,7 tys. zł. Blokada została wprowadzona m.in. w związku z oszczędnościami wynikającymi z zatrudnienia mniejszej liczby osób na umowę zlecenie i wystawienia przez NFOŚiGW noty na kwotę niższą niż planowano, oraz korzystania przez pracowników z zasiłków chorobowych i urlopów macierzyńskich.

Zmiany planu wydatków dotyczyły m.in. GDOŚ. W wyniku przeprowadzonej tam kontroli stwierdzono, że 14, tj. 87,5%, spośród 16 pism Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska skierowanych do Dyrektora Generalnego GDOŚ w związku z wprowadzonymi zmianami w budżecie, zawierało błędne informacje o wielkości ogółem planu po zmianach. W pismach tych m.in.: 4,5-krotnie zawyżono plan po zmianach dysponenta III stopnia, wykazując jego wartość w 3 paragrafach wyższą niż całkowity plan jednostki na koniec miesiąca, w którym zmiany dokonano; błędnie sumowano dane wykazywane w kolumnach; wykazywano wartości planu w innych wysokościach niż wynikało to z wszystkich dokonanych wcześniej zmian; zwiększono plan w § 4270 jedynie o 67,4 tys. zł, mimo że zmiana ta, jak wynika z rozliczenia, dokonanego na wniosek kontrolerów w trakcie kontroli, winna polegać na zwiększeniu planu o 103,6 tys. zł. Kontrola wykazała także błędy w numeracji pism i przywoływaniu niewłaściwych dat decyzji Ministra Finansów, do których się odnosiły. W ocenie NIK świadczy to o nierzetelnym sporządzaniu pism informujących o zmianach dokonanych w planie finansowym.

Zrealizowane w 2009 r., w **części 41** wydatki wyniosły 771.692,2 tys. zł, co stanowiło 95,1% planu po zmianach. Wydatki te były o 405.842,5 tys. zł, tj. o 110,9%, wyższe od wykonanych w 2008 r. (365.849,7 tys. zł). Znaczny wzrost w 2009 r. wydatków w części 41 spowodowany był głównie utworzeniem, pod koniec 2008 r., 17 nowych jednostek organizacyjnych (GDOŚ i 16 rdoś).

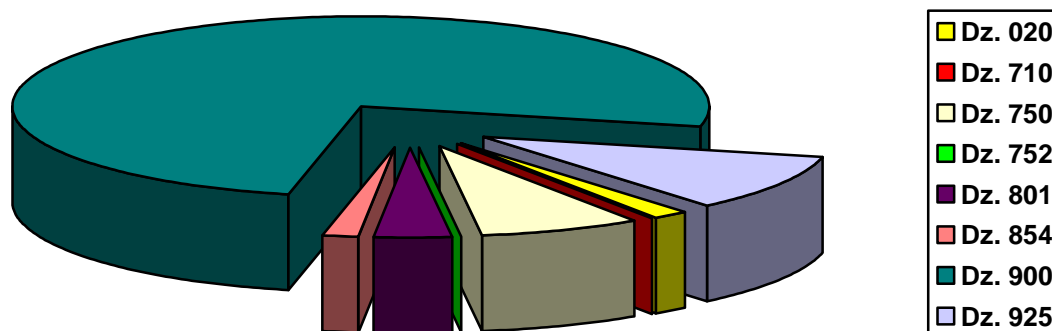
Pobrane i niewykorzystane w części 41 środki, w kwocie 26.052,0 tys. zł, zostały zwrócone na centralny bieżący rachunek budżetu państwa w terminie określonym rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*.

Wydatki w **części 41 – Środowisko** wykonywane były w ramach 8 działów klasyfikacji budżetowej. W strukturze zrealizowanych w 2009 r. wydatków największy udział miały: dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody.

Wydatkowane w tych działach środki w kwocie 578.680,2 tys. zł, i 78.689,5 tys. zł, stanowiły odpowiednio 75,0% i 10,2% wydatków ogółem w części 41.

W dziale 750 – Administracja publiczna wydatkowano 56.779,5 tys. zł, tj. 7,4% wydatków w części 41. Strukturę wydatków wg działów ilustruje wykres:

W najniższym stopniu wydatki zrealizowano w:

- dziale 020 – Leśnictwo, rozdział 02095 - Pozostała działalność – 88,9% planu;
- dziale 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – 89,0% planu ;
- dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdział 85446 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – 75,7% planu;
- dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90008 – Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu – 62,7% planu.

Największa kwota niezrealizowanych wydatków wystąpiła w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wyniosła 34.334,8 tys. zł. Przyczyną niższego wydatkowania było nieadekwatne do prognozowanego zapotrzebowanie zgłoszone przez beneficjentów. Część beneficjentów nie złożyła wniosków o płatność w terminach wynikających z harmonogramów realizacji projektów, a złożone wnioski w wielu przypadkach obarczone były błędami, które wymagały zwrócenia ich beneficjentom celem skorygowania.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych, bez wydatków finansowanych z funduszy europejskich, w 2009 r., w **części 41 - Środowisko** wyniosły 273.493,9 tys. zł, tj. 99,2% środków planowanych (275.836,2 tys. zł) oraz 151,6% poniesionych w 2008 r. (180.438,7 tys. zł). Wydatki bieżące stanowiły 35,4% ogółu zrealizowanych wydatków

w części 41 – Środowisko. Zakupy usług i materiałów (§§ 4210–4300, 4340–4400, 4740, 4750), zrealizowano w kwocie 48.265,4 tys. zł, co stanowiło 17,6% wydatków bieżących, 99,1% wydatków planowanych (48.709,6 tys. zł) oraz 135,5% wydatków zrealizowanych w 2008 r. (35.614,4 tys. zł).

W wyniku kontroli w GDOŚ stwierdzono nieprawidłowości w realizacji wydatków budżetowych polegające na dokonaniu, w dniu 30 lipca 2009 r., płatności w wysokości 56,5 tys. zł, na podstawie korekty faktury VAT nr 4/P/09/K, wystawionej przez Instytut Ochrony Przyrody PAN (IOP PAN), z tytułu umowy nr 5/DON2000/08 z dnia 25 sierpnia 2008 r., na kwotę 666,1 tys. zł, zawartej na realizację zadania nr 72, finansowanego ze środków, które nie wygasły z upływem 2008 r. Z kontroli wynika, że ww. zadanie zostało odebrane komisyjnie, przez GDOŚ, w dniu 31 marca 2009 r., przy czym w protokole zdawczo-odbiorczym Komisja stwierdziła częściowe wykonanie pracy oraz określiła rzeczywisty jej koszt na kwotę 564,5 tys. zł. Zgodnie z warunkami ww. umowy i ustaleniami wynikającymi z protokołu zdawczo-odbiorczego, po potrąceniu kary umownej za niepełne wykonanie pracy, w wysokości 66,6 tys. zł, Instytutowi wypłacono w dniu 31 marca 2009 r. wynagrodzenie w wysokości 497,9 tys. zł. GDOŚ, dokonując ww. płatności kwocie 56,5 tys. zł, nie dysponował dokumentacją świadczącą o wykonaniu analizy kosztów poniesionych przez IOP PAN w związku z dodatkowymi roszczeniami, wynikającymi z pisma z dnia 29 czerwca 2009 r., w którym Instytut wniósł o zmianę wyceny wykonanej pracy. W ocenie NIK, dodatkowa wypłata środków pieniężnych IOP PAN po 4 miesiącach od rozliczenia umowy i wobec braku uzasadnienia wypłaty wynagrodzenia, w kwocie wyższej niż ustalona przez Komisję odbioru, była działaniem nierzetelnym i niegospodarnym. NIK nie może uznać wyjaśnień Dyrektora Generalnego, że korespondencja pomiędzy GDOŚ i IOP PAN była podstawą do żądania zapłaty i wystawienia przez Instytut faktury korygującej.

Powyższe działanie wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o czyn z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*¹⁷.

Zatrudnienie i wynagrodzenia. Ogółem przeciętne zatrudnienie w części 41 – Środowisko wyniosło w 2009 r., w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, 3.847 osób, tj. 91,3% ujętego w planie po zmianach (4215 osób). W porównaniu do 2008 r. zatrudnienie było wyższe o 921 osób, tj. o 31,5%. Przyczyną tak istotnego wzrostu zatrudnienia w 2009 r. było

---

¹⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

utworzenie pod koniec 2008 r. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i 16 rdoś, w których w 2009 r. dokonywano naboru kadr.

Wydatki na wynagrodzenia ogółem w części 41 wyniosły 191.320,4 tys. zł, tj. 113,3% wydatków określonych w znowelizowanej ustawie budżetowej i 98,1% ustalonych w planie po zmianach (195.059,6 tys. zł). W stosunku do 2008 r. wydatki na wynagrodzenia były wyższe o 64.081,0 tys. zł, tj. o 50,4%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie, przypadające w 2009 r. na 1 pełnozatrudnionego, w części 41, wyniosło 4.144,36 zł, tj. 107,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wynikającego z planu po zmianach (3.856,46 zł) oraz 114,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r. (3.623,81 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na 1 pełnozatrudnionego w poszczególnych jednostkach wyniosło:

- w Ministerstwie Środowiska (rozdział 75001) 6.289,70 zł i było wyższe o 672,38 zł, tj. o 12,0%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w GIOŚ (rozdział 90014) 5.897,25 zł i było wyższe o 1.205,69 zł, tj. o 25,7%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w GDOŚ (rozdział 90095) 4.843,14 zł i było wyższe o 1.243,43 zł, tj. o 34,5%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w CIOŚ (rozdział 90095) 4.685,90 zł i było wyższe o 1.276,83 zł, tj. o 37,5%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w Biurze Nasiennictwa Leśnego (rozdział 02003) 4.859,16 zł i było wyższe o 187,03 zł, tj. o 4,0%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w parkach narodowych (rozdział 92501) 3.850,27 zł i było wyższe o 209,85 zł, tj. o 5,8%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.,
- w szkołach zawodowych leśnych (rozdział 80130 zadania N - Nauczyciele) 3.497,28 zł i było wyższe o 195,86 zł, tj. o 5,9%, od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.

Kontrola przeprowadzona w GDOŚ wykazała, że wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w GDOŚ, przeliczano w okresie od marca do grudnia 2009 r., na podstawie kwoty bazowej równej 1.835,35 zł, zamiast 1.766,46 zł, określonej na podstawie art. 29g ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. *o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw*. Przeliczenie wynagrodzeń wg zawyżonej stawki spowodowało, że w 2009 r. osobom zajmującym kierownicze stanowiska

państwowe w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wypłacono wynagrodzenia w kwocie wyższej łącznie o 6,9 tys. zł - co wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o czyn z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*. W ocenie NIK było to działanie nielegalne.

W Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia) wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska przeliczono prawidłowo.

Wydatki majątkowe w części 41 zrealizowane zostały w 2009 r. w kwocie 467.060,7 tys. zł tj. w 92,7%, planu, który w ciągu roku uległ zwiększeniu o 264.612,1 tys. zł, tj. o 110,7%, i po zmianach wynosił 503.680,1 tys. zł. Środki na zwiększenia planu pochodziły z rezerw celowych i uruchamiane były decyzjami Ministra Finansów. Ponadto Minister Środowiska dokonywał przeniesienia środków z wydatków bieżących na majątkowe m.in. w celu: dofinansowania kosztów nadzoru inwestorskiego, zakupu centrali telefonicznej, zakupu pieca konwekcyjnego i pralnicy, zakupu serwera z oprogramowaniem, realizacji monitoringu wizyjnego w szkołach, zakupu samochodu i mikrobusu, wykonania dokumentacji projektowej. Zrealizowane w dziale 900 wydatki majątkowe w kwocie 462.984,7 tys. zł stanowiły 99,1% wydatków majątkowych cz. 41.

W 2009 r., w części 41, zrezygnowano z realizacji lub niewykonano 28 zadań na łączną kwotę 20.589,0 tys. zł, planowanych po nowelizacji ustawy budżetowej i ujętych w planie rzeczowo-finansowym wydatków majątkowych. Przyczynami rezygnacji z realizacji lub niewykonania zaplanowanych zadań były m.in.: opóźnienie terminu podpisania umowy na realizację zadania i tym samym brak możliwości wydatkowania zaplanowanych środków; opóźnienia w postępowaniu przetargowym; zrealizowanie zadania w ramach wcześniej podpisanej umowy serwisowej; niekorzystne warunki umowy zaproponowane przez wykonawcę oraz ograniczony czas realizacji zadania; brak ofert w postępowaniu przetargowym; niezakwalifikowanie wniosków o dofinansowanie projektów do realizacji w trybie konkursowym; brak partnera zagranicznego, który uczestniczyłby w przygotowaniu i realizacji projektu; nieuzyskanie dofinansowania ze środków NFOŚiGW na pełną realizację zadania; przewlekłe postępowania administracyjne uniemożliwiające złożenie wniosku o dofinansowanie realizacji zadania w wymaganym terminie; odrzucenie wniosku o dofinansowanie realizacji zadania z przyczyn merytorycznych.

Kwoty wydatkowane na realizowane zadania, nie przekroczyły planu wydatków w poszczególnych §§ klasyfikacji budżetowej. W przypadku 12 zadań wydatki każdorazowo były niższe od 80% kwoty planowanej na ich realizację. Przyczynami niższej

realizacji wydatków majątkowych na te zadania były m.in.: oszczędności uzyskane w związku z korzystnie przeprowadzonymi przetargami, organizowanie wspólnych przetargów przez kilka jednostek oraz krótki termin realizacji zadania. Ponadto w 2 przypadkach różnica wykonania pod względem finansowym wynikała ze zmiany kwalifikacji kosztów zadania.

Zobowiązania na koniec 2009 r. w części 41 – Środowisko wynosiły 14.606,3 tys. zł i były wyższe o 4.766,2 tys. zł, tj. o 48,4%, od zobowiązań na koniec 2008 r. (9.840,1 tys. zł). Kwotowo największe zobowiązania wystąpiły:

- dział 750 - 2.535,8 tys. zł, w tym w zakresie dodatkowego wynagrodzenia rocznego (§ 4040) - 1.787,8 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) - 271,6 tys. zł oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego ze środków MF EOG i NMG oraz POiŚ (§§ 4045, 4046, 4048, 4049) - 344,3 tys. zł. Zobowiązania w tym dziale były wyższe o 8,2% od występujących na koniec 2008 r.;
- dział 900 - 5.395,3 tys. zł, w tym w rozdziałach: 90014 (GIOŚ) - 667,0 tys. zł, 90095 (GDOŚ i CIOŚ) - 4.728,3 tys. zł. W GDOŚ (dysponent II stopnia) zobowiązania na koniec 2009 r. wynosiły 4.683,9 tys. zł (w tym 4.465,1 tys. zł stanowiły zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pochodnych);
- dział 925 - 4.567,6 tys. zł, w tym 4.562,7 tys. zł z tytułu dodatkowych wynagrodzeń rocznych z pochodnymi. W 2009 r. zobowiązania działu były wyższe o 6,1% od zobowiązań na koniec 2008 r.;
- dział 801 - 1.470,2 tys. zł, z czego w rozdziale 80130 (szkoły zawodowe) - 1.286,1 tys. zł, i w tym 1.247,8 tys. zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi. Zobowiązania działu były wyższe o 31,6% od stwierdzonych na koniec 2008 r.

Z przedstawionego stanu zobowiązań w częściach 22 i 41 na koniec 2009 r. wynika, że głównie dotyczyły one dodatkowego wynagrodzenia rocznego i tytułów pochodnych (ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych), natomiast zobowiązania w innych paragrafach (inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych) nie występowały lub miały niewielki udział w łącznej kwocie zobowiązań (z tytułu usług).

Na koniec 2009 r. nie było zobowiązań wymagalnych.

3.3.3. Wykorzystanie rezerw celowych

W części 22 – Gospodarka wodna z przyznanych w trakcie roku budżetowego, decyzjami Ministra Finansów środków z rezerw celowych, w kwocie 90.434,6 tys. zł, na rachunek dysponenta przekazano 89.204,9 tys. zł z budżetu państwa. Otrzymane środki zostały wykorzystane w kwocie 87.854,6 tys. zł, tj. 98,5%. Niewykorzystane środki w wysokości 1.350,3 tys. zł zostały terminowo zwrócone na centralny bieżący rachunek budżetu państwa.

Analiza wydatków zrealizowanych w ramach 3 spośród 8 pozycji rezerw celowych wykazała, że na realizację zadań:

- finansowanych z kredytów i środków krajowych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (poz. nr 4¹⁸ rezerw celowych) - z otrzymanej kwoty 46.697,7 tys. zł wykorzystano 45.447,2 tys. zł, tj. 97,3%, z powodu niezakończenia procedury naboru konsultanta wsparcia technicznego oraz niewykorzystania środków w zaplanowanym czasie świadczenia usług przez konsultantów indywidualnych. Do budżetu państwa zwrócono 1.250,5 tys. zł;
- w ramach POIiŚ oraz innych programów finansowanych ze środków funduszy europejskich (poz. nr 8¹⁹ rezerw celowych) z otrzymanej kwoty 5.847,6 tys. zł wykorzystano 5.814,4 tys. zł, tj. 99,4%, a do budżetu państwa zwrócono 33,2 tys. zł;
- w ramach poz. 24²⁰ rezerw celowych, z otrzymanej kwoty 39,4 tys. zł wykorzystano 37,4 tys. zł, tj. 94,9%. Niższe wykorzystanie rezerwy spowodowane było przekroczeniem przez ubezpieczonych kwot rocznej podstawy wymiaru składek, od których nie są przekazywane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, których nie przewidziano na etapie pozyskiwania środków z rezerwy. Do budżetu państwa zwrócono 2,0 tys. zł.

W części 41 – Środowisko z przyznanych w trakcie roku budżetowego, decyzjami Ministra Finansów środków z rezerw celowych, w kwocie 240.560,1 tys. zł, na rachunek dysponenta

---

¹⁸ Kredyty i środki krajowe na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

¹⁹ Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, programów operacyjnych, w tym programów pomocy technicznej, innych programów finansowych z budżetu Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i EOG, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, a także na pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowych z UE oraz kontaktów wojewódzkich (w tym do kwoty 100 mln zł na sfinansowanie zobowiązań roku 2008) a także Program budowy i naprawy dróg lokalnych.

²⁰ Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których limit zatrudnienia nie przekracza 50 osób, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń.

z budżetu państwa przekazano 231.108,3 tys. zł. Otrzymane środki zostały wykorzystane w kwocie 224.613,2 tys. zł, tj. 97,2%. Niewykorzystane środki w wysokości 6.495,1 tys. zł zostały terminowo zwrócone na centralny bieżący rachunek budżetu państwa.

Analiza wydatków zrealizowanych w ramach 3 spośród 15 pozycji rezerw celowych, dla których procentowe wykorzystanie środków rezerwy było najniższe, wykazała że:

- na zadania związane z przygotowaniem administracji do objęcia przez Polskę Prezydencji w UE oraz reprezentacją Polski przed Trybunałem Sprawiedliwości (poz. nr 9²¹ rezerw celowych), z otrzymanej kwoty 29,0 tys. zł wykorzystano 20,5 tys. zł, tj. 70,7%, z powodu niezrealizowania jednego wyjazdu studyjnego pracowników resortu środowiska w ramach przygotowań do Polskiej Prezydencji w UE;
- na dofinansowanie kosztów podnoszenia jakości oświaty (poz. nr 11²² rezerw celowych), z otrzymanej kwoty 564,6 tys. zł wykorzystano 504,7 tys. zł, tj. 89,4%. Niższe od planowanego wykonanie zadań wynikało m.in.: z mniejszych kosztów wynagrodzenia ze względu na urlopy wychowawcze i macierzyńskie oraz zwolnienia lekarskiego;
- środki na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi, w tym skutków przechodzących z 2008 r. - (poz. nr 23²³ rezerw celowych) - z otrzymanej kwoty 95,4 tys. zł wykorzystano 82,3 tys. zł, tj. 86,3%.

Najwyższy kwotowo zwrot niewykorzystanych środków do budżetu państwa, w wysokości 5.842,6 tys. zł wystąpił w przypadku poz. 8 rezerwy celowej²⁴.

W wyniku kontroli w GDOŚ stwierdzono, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dysponent II stopnia) dokonał zmiany podziału i klasyfikacji wydatków pochodzących z rezerw celowych, naruszając przepisy art. 133 ust. 1 i 4 oraz 148 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* - co wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o czyn z art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*²⁵.

Badanie rozdysponowania środków wynikających z 3 decyzji Ministra Finansów i 4 decyzji stanowiących ich korekty, wykazało, że w dniu 30 listopada 2009 r. Generalny Dyrektor dokonał w planach finansowych GDOŚ (dysponent III stopnia) i 5 RDOŚ (w: Katowicach,

²¹ Koszty związane z przygotowaniem administracji do objęcia przez Polskę Prezydencji w UE oraz reprezentacją Polski przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości.

²² Dofinansowanie kosztów podnoszenia jakości oświaty.

²³ Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2008 r.

²⁴ Patrz przypis nr 19.

²⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

Łodzi, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie) zwiększenia wydatków w § 4140 łącznie o 12,7 tys. zł. Ponadto, w wyniku zmian dokonanych w dniu 31 grudnia 2009 r. w GDOŚ (dysponent III stopnia) i w 6 RDOŚ (w: Bydgoszczy, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Opolu i Warszawie), w § 4020, nastąpiło zmniejszenie planu o 0,1 tys. zł, w § 4110 zwiększenie planu o 0,1 tys. zł oraz zmniejszenie planu w § 4140 o kwotę 1,3 tys. zł, co spowodowało zmniejszenie kwoty wynikającej z decyzji Ministra Finansów o kwotę 1,3 tys. zł. Natomiast w wyniku zmian dokonanych w dniu 30 września 2009 r. w GDOŚ (dysponent III stopnia) i 10 RDOŚ (w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gorzowie Wlkp., Katowicach, Kielcach, Krakowie, Łodzi, Opolu, Poznaniu i Rzeszowie), nastąpiło zwiększenie planu, w § 4210, o kwotę 4,7 tys. zł.

NIK nie mogła uznać, w świetle przepisów prawnych obowiązujących w kontrolowanym okresie, wyjaśnień Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, iż „*decyzje zwiększenia planów wydatków jednostek podległych GDOŚ (...), były wykonane prawidłowo, a przeniesienia pomiędzy jednostkami w szczególności paragrafowej nie naruszają kwot określonych w tych decyzjach*”. W ocenie NIK były to działania nielegalne.

Ponadto kontrola wykazała, że:

- w 6 pismach Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ujęto nieprawidłowe kwoty dotyczące planu po zmianach w zakresie środków uruchomionych z rezerwy celowej, w tym w piśmie do: GDOŚ (dysponent III stopnia) wyszczególniono kwotę mniejszą o 12,7 tys. zł niż wynikało z wcześniej dokonanych zmian (pismo z dnia 30 listopada 2009 r.) i większą o 38,5 tys. zł (pismo z dnia 31 grudnia 2009 r.); RDOŚ w Opolu - kwoty większe o 3,8 tys. zł (pisma z dnia 30 września 2009 r. i z dnia 31 grudnia 2009 r.); RDOŚ w Poznaniu - kwotę mniejszą o 3,8 tys. zł (pismo z dnia 30 listopada 2009 r.); RDOŚ w Szczecinie - kwotę mniejszą o 1.728,3 tys. zł (pismo z dnia 30 listopada 2009 r.);
- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 30 września 2009 r. zmniejszył w RDOŚ w Rzeszowie plan wydatków w § 4300, o kwotę 48,5 tys. zł, podczas gdy plan jednostki, w zakresie uruchomionej rezerwy celowej, nie obejmował tego paragrafu.

Zdaniem NIK były to działania nierzetelne.

3.3.4. Wydatki niewygasające

W części 22 – Gospodarka wodna z kwoty 16.643,3 tys. zł wydatków, ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego²⁶, w 2009 r. wykorzystano 12.276,9 tys. zł, tj. 73,8%. W tym:

- 2.609,0 tys. zł, tj. 100,0% planu, na realizację zadań w ramach MF EOG i NMF przez rzgw;
- 2.970,5 tys. zł, tj. 43,5% planu (6.824,5 tys. zł), na realizację zadań POIiŚ przez rzgw;
- 5.248,9 tys. zł, tj. 91,7% planu (5.724,4 tys. zł), na realizację zadań z udziałem pożyczki Banku Światowego;
- 1.389,8 tys. zł, tj. 97,4% planu (1.426,9 tys. zł), na realizację zadań w ramach Memorandum Finansowego 2002/PL/16/P/PA/013 „Pomoc techniczna na przygotowanie projektów w sektorze środowisko”;
- 58,7 tys. zł, tj. 100,0% planu, na realizację zadania „Rozbudowa zapory bocznej i wałów wstecznych rzeki Słupianki w Płocku Borowiczkach - dokumentacja przyszłościowa”.

W części 41 – Środowisko w 2009 r. z kwoty 70.897,1 tys. zł wydatków, ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, wykorzystano 61.351,3 tys. zł, tj. 86,5%. W tym:

- 32.734,4 tys. zł, tj. 87,7% planu (37.321,9 tys. zł), na realizację zadań w ramach MF EOG i NMF przez NFOŚiGW, GIOŚ oraz Ministerstwo Środowiska - dysponenta III stopnia;
- 264,2 tys. zł, tj. 43,3% planu (610,6 tys. zł), na realizację przez Biebrzański Park Narodowy projektu LIFE Przyroda nr LIFE05/NAT/PL/000101 obejmującego ochronę wodniczki w Polsce;
- 25.913,8 tys. zł, tj. 85,5% planu (30.310,6 tys. zł), na realizację zadań w ramach POIiŚ (w tym dotacje dla Instytucji Wdrażających - NFOŚiGW i 16 wfośigw - 19.520,8 tys. zł);
- 2.438,9 tys. zł, tj. 91,9% planu (2.653,8 tys. zł), na realizację zadań finansowanych ze środków krajowych.

Wykorzystanie wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2008, NIK ocenia pozytywnie pomimo niższego wykorzystania w cz. 22 (73,8%) jak i w cz. 41 (86,5%). Przyczynami niższego wykorzystania omawianych wydatków były m.in.:

²⁶ Dz. U. Nr 224, poz. 1478.

- w cz. 22 – **Gospodarka wodna** - niezrealizowanie 4 projektów, które zostały skreślone z listy projektów indywidualnych POIiŚ oraz przedłużające się prace w związku z koniecznością uzyskania ocen środowiskowych wymaganych przepisami ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska*, która weszła w życie z dniem 15 listopada 2008 r.;
- w cz. 41 – **Środowisko** - niewykorzystanie środków w ramach MF EOG i NMF na podróże zagraniczne, rezygnacja z przeprowadzenia szkoleń, a także nieuruchomienie w ramach POIiŚ środków na przygotowanie projektu indywidualnego pn. *Kampania edukacyjno-informacyjna kształtująca świadomość ekologiczną społeczeństwa polskiego w zakresie problematyki gospodarki odpadami oraz oszczędności* uzyskane w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Analiza wydatków, które w 2008 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego, wykazała, że GDOŚ nie dopełnił obowiązków związanych z prawidłowym dokumentowaniem odbioru prac oraz przyjmowaniem prawidłowo wystawionych dowodów księgowych. Stwierdzono, że 146 protokołów zdawczo-odbiorczych do umów na realizację zadania pn. „Sfinansowanie wykonania ekspertyz, analiz i opinii 16 wojewódzkich zespołów specjalistycznych”, posiadało daty ich sporządzenia zgodne z terminem określonym w umowach, tj. 2 lutego 2009 r., mimo że zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Departamentu Obszarów Natura 2000, 10 odbiorów prac dokonywano sukcesywnie od lutego do marca 2009 r. W ocenie NIK działanie to było nierzetelne. GDOŚ nie dołożył również należytej staranności przy realizacji postanowień wynikających z umów na wykonanie ww. zadania. Stwierdzono nieprzestrzeganie § 6 ust. 2 omawianych umów, stanowiącego, że wypłata wynagrodzenia powinna nastąpić po odbiorze dzieła, w terminie 14 dni od podpisania przez strony protokołu zdawczo-odbiorczego. Biorąc pod uwagę terminy spisania protokołów zdawczo-odbiorczych, wypłaty wynagrodzenia za:

- 175 rachunków (§ 4170), tj. 98,9% zbadanych, dokonano od 10 do 39 dni po terminie wynikającym z umów,
- 13 faktur (§ 4390), tj. 100% zbadanych, dokonano od 18 do 39 dni po terminie wynikającym z umów.

Mimo, że żaden ze zleceniobiorców nie wystąpił z roszczeniem wypłaty odsetek za nieterminową płatność, w ocenie NIK, przedstawione postępowanie GDOŚ ocenić należy jako nierzetelne.

Ponadto badanie w GDOŚ 191 dowodów księgowych, związanych z realizacją wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego (dobór celowy) o wartości 2.438,9 tys. zł, wykazało, że: przyjęto i zatwierdzono jeden rachunek nie posiadający daty wystawienia, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 UoR; dokonano wypłaty wynagrodzenia, mimo że rachunek nie posiadał opisu operacji oraz wartości wynagrodzenia, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 3 UoR; wypłacono należność na podstawie kserokopii rachunku, co zdaniem NIK było działaniem nierzetelnym.

3.4. Dotacje budżetowe

Dotacje w **cz. 22 – Gospodarka wodna**, zaplanowane w kwocie 40.411,2 tys. zł, wydatkowane w wysokości 40.404,2 tys. zł (prawie 100%), z tego na: finansowanie państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej w kwocie 23.082,0 tys. zł, tj. 100,0% planu; finansowanie wybranych zadań państwowej służby hydrologicznej w kwocie 2.160,0 tys. zł, tj. 100,0% planu, oraz finansowanie kosztów związanych z procesem odtwarzania majątku państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, w wysokości 15.162,2 tys. zł, tj. prawie 100% planu.

Dotacje w **cz. 41 – Środowisko** zaplanowano w kwocie 496.447,3 tys. zł, a wydatkowane 460.727,8 tys. zł (92,8% planu), w tym: zaplanowane środki w wysokości 84.606,6 tys. zł - stanowiące dotację udzieloną Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację zadań ze środków MF EOG i NMF, wydatkowane w kwocie 84.487,0 tys. zł, tj. 99,9% planu; na zadania realizowane w ramach POIiŚ zaplanowano 405.706,7 tys. zł, a wydatkowane 370.137,7 tys. zł, tj. 91,2%; na zadania wynikające z art. 54 ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach*²⁷ zaplanowano 5.634,0 tys. zł, a wydatkowane 5.603,4 tys. zł, tj. 99,5%; na zadania realizowane przez gospodarstwa pomocnicze parków narodowych zaplanowane 500,0 tys. zł wydatkowane w 100%. Według uzyskanych wyjaśnień przyczyną niższego wydatkowania środków na zadania realizowane w ramach POIiŚ było m.in. nieskładanie, przez beneficjentów, wniosków o płatność w terminach wynikających z harmonogramu płatności projektów, a także konieczność korygowania błędów we wnioskach beneficjentów.

Spośród 22 dotacji w cz. 22 i cz. 41 zbadano 2 umowy dotacji rozwojowych w cz. 41 dotyczących finansowania zadań MF EOG i NMF. Badane umowy dotacji odpowiadały wymogom określonym w przepisach art. 209 ufp. Najwyższa Izba Kontroli ocenia

²⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.

realizację ww. umów zawieranych przez Ministra Środowiska z NFOŚiGW jako rzetelną, legalną i celową.

3.5. Wydatki w układzie zadaniowym

Działalność Ministerstwa Środowiska została określona w 4 funkcjach państwa tj. „Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa” (w zakresie szkół leśnych), „Ochrona i poprawa stanu środowiska”, „Tworzenie i koordynacja polityki” oraz „Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju”. Wg projektu budżetu zadaniowego na 2009 r., w cz. 22 poszczególne funkcje zawierały podzadania i tak: „Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa” zawierała 2 podzadania, funkcja „Ochrona i poprawa stanu środowiska” - 8 podzadań, funkcja „Tworzenie i koordynacja polityki” - 2 podzadania. W cz. 41 poszczególne funkcje także zawierały podzadania i tak: „Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa” zawierała 1 podzadanie, funkcja „Ochrona i poprawa stanu środowiska” - 26 podzadań, funkcja „Tworzenie i koordynacja polityki” - 4 podzadania, funkcja „Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju” - 1 podzadanie.

Każde podzadanie w cz. 22 i w cz. 41 miało określone mierniki oraz wartość początkową - bazową i docelową na 2008 r. i 2009 r., określoną jednostkę realizującą poszczególne zadania, oraz przewidywane wykonanie w 2008 r. i planowane wydatki na 2009 r.

Przyjęte przez Ministerstwo Środowiska mierniki były spójne z miernikami określonymi dla innych poziomów klasyfikacji budżetowej w układzie zadaniowym; były zdefiniowane w sposób umożliwiający ciągłość ich pomiaru w wieloletniej perspektywie oraz mogły mierzyć to, na co wykonawca podzadania miał wpływ.

W cz. 22 – Gospodarka wodna - analizie poddano podzadanie - program wieloletni „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”, w ramach funkcji „Ochrona i poprawa stanu środowiska”, zadanie: Gospodarowanie zasobami wodnymi. Celem ww. programu były działania zapewniające rozwój gospodarczy, ochronę przeciwpowodziową i środowiska na terenie południowo - zachodnim części województwa małopolskiego poprzez budowę zbiornika wodnego i budowli towarzyszących w zlewni Małej Wisły, Soły i Skawy oraz kształtowania zasobów wodnych dla zapewnienia zrównoważonego i prawidłowo funkcjonującego systemu ochrony przeciwpowodziowej.

Jednostką odpowiedzialną za koordynację ww. programu wieloletniego był Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, zaś za jego realizację - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Dla przedmiotowego podzadania określono 4 działania, które wskazane zostały w formularzu opisowym projektu budżetu zadaniowego na 2009 r.:

Działanie I – budowa zbiornika wodnego,

Działanie II – przebudowa dróg w rejonie zbiornika,

Działanie III – przebudowa i modernizacja kolei,

Działanie IV – ochrona zlewni zbiornika.

Działania określone zostały w sposób umożliwiający osiągnięcie zaplanowanego celu na poziomie realizowanego podzadania, tj.: zapewnienie zrównoważonego, prawidłowo funkcjonującego systemu ochrony przeciwpowodziowej oraz produkcji energii elektrycznej zasobów odnawialnych. Wszystkie działania miały określone mierniki.

3.6. Środki funduszy europejskich

Wydatki na finansowanie i współfinansowanie²⁸ projektów realizowanych w 2009 r., w ramach Programów Operacyjnych (Infrastruktura i Środowisko, Innowacyjna Gospodarka, Pomoc Techniczna 2007-2013, Kapitał Ludzki oraz Europejska Współpraca Terytorialna) oraz MF EOG i NMF, wyniosły ogółem 503.888,3 tys. zł, w tym:

- w cz. 22, na finansowanie projektów zrealizowano wydatki w wysokości 16.199,8 tys. zł, tj. 97,4% planu, a na współfinansowanie tych projektów zrealizowano wydatki w wysokości 8.051,7 tys. zł, tj. 98,5% planu;
- w cz. 41, na finansowanie projektów zrealizowano wydatki w wysokości 476.055,5 tys. zł, tj. 92,3% planu, a na współfinansowanie tych projektów zrealizowano wydatki w wysokości 3.581,3 tys. zł, tj. 88,9% planu.

W 2009 r. ze środków ISPA/FS zrealizowano wydatki w wysokości 477.550,0 tys. euro, tj. 1.948.404,0 tys. zł, w tym:

- ISPA – 119.312,0 tys. euro, tj. 486.793,0 tys. zł,
- FS – 358.238,0 tys. euro, tj. 1.461.611,0 tys. zł.

Do dnia 31 grudnia 2009 r., ze środków ISPA/FS wykorzystano łącznie 1.867.967,0 tys. euro (7.621.305,4 tys. zł), co stanowiło 65,5% dofinansowania przyznanego przez KE. W powyższej kwocie, wydatki na projekty ISPA wyniosły

²⁸ Wydatki dokonywane w paragrafach klasyfikacji budżetowej zakończonych symbolem 5, 6, 8, 9.

953.737,0 tys. euro (3.891.247,0 tys. zł), a na projekty FS - 914.230,0 tys. euro (3.730.058,4 tys. zł).

Kwota ogółem zaplanowana do wydatkowania po 2009 r. na realizację pozostałych projektów wynosiła 982.549,0 tys. euro (4.008.800,0 tys. zł).

W 2009 r., w ramach SPO WKP – Działanie 2.4²⁹, dokonano płatności dla 7 projektów na łączną kwotę 34.192,4 tys. zł, w tym 27.370,5 tys. zł z EFRR, a 6.281,9 tys. zł ze środków NFOŚiGW jako współfinansowanie krajowe.

Do końca 2009 r., w ramach SPO WKP – Działanie 2.4, zrealizowano 240 projektów o wartości łącznej 2.471.252,4 tys. zł. Koszty kwalifikowane projektów wynosiły 2.301.022,2 tys. zł. Wg stanu na 31 grudnia 2009 r., finansowanie Działania 2.4 zostało zakończone z wykorzystaniem 100% przyznanej alokacji. Kwota przyznanej alokacji ze środków EFRR wyniosła 547.800,8 tys. zł, współfinansowanie ze środków Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - 186.364,9 tys. zł, wkład własny beneficjentów wynosił 1.566.288,0 tys. zł, a wydatki inne wyniosły 568,5 tys. zł.

Finansowanie w ramach POIiŚ odbywało się w formie dotacji rozwojowych. Środki otrzymywały Instytucje Wdrażające, które wypłacały je beneficjentom w formie zaliczek lub refundacji poniesionych przez nie wydatków. W 2009 r. ze środków dotacji rozwojowych zrealizowano wydatki w łącznej wysokości 389.560,6 tys. zł. Składały się na to środki w kwocie 370.137,7 tys. zł, stanowiącej 91,2% planowanych wydatków na 2009 r. (405.706,7 tys. zł) oraz w kwocie 19.422,9 tys. zł, stanowiącej 89,7% kwoty wydatków niewygasających (21.641,8 tys. zł), ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie *wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego*.

Ponadto w 2009 r., ze środków POIiŚ, sfinansowano zadania państwowych jednostek budżetowych, w łącznej wysokości 25.123,7 tys. zł. Nie zrealizowano wydatków w wysokości 1.910,6 tys. zł, planowanych na realizację 4 projektów, które zostały usunięte z aktualizowanej listy projektów indywidualnych POIiŚ, jako nierokujące zakończenia do 2013 r. Ponadto w 2009 r. nie zrealizowano wydatków, w wysokości 252,7 tys. zł, zaplanowanych jako dotacje rozwojowe dla Centrum Koordynacji Programów

---

²⁹ Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska.

Środowiskowych – Instytucji Wdrażającej V oś priorytetową, ponieważ wnioski o płatność sporządzone przez beneficjentów zawierały błędy i wymagały korekty.

W 2009 r., w NFOŚiGW realizowano 2 umowy dotacji rozwojowych, na które dofinansowanie z Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego wynosiło 121.314,0 tys. zł, w tym:

- w ramach umowy dotacji nr 01/BBR/2008 z późniejszymi zmianami, na realizację projektów MF EOG i NMF, na podstawie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. - w wysokości 36.707,0 tys. zł,
- w ramach umowy dotacji nr 03/DE/2009 z dn. 17.04.2009 r. z późniejszymi zmianami - w wysokości 84.607,0 tys. zł.

W wyniku realizacji ww. umów NFOŚiGW wykorzystał 116.637,5 tys. zł, tj. 96,1% otrzymanych środków. Niższe od planowanego wykorzystanie środków spowodowane było zwrotem przez beneficjentów, będących państwowymi jednostkami budżetowymi, kwoty w wysokości 4.557,0 tys. zł. Obowiązek zwrotu ww. kwoty wynikał ze zmian w „Systemie przepływów finansowych dla pojedynczych projektów i programów realizowanych w ramach MF EOG i NMF”, uchwalonych w sierpniu 2009 r.

W 2009 r. do NFOŚiGW wpłynęły 64 wnioski o udzielenie promesy dofinansowania przedsięwzięć z programu LIFE+. W wyniku rozpatrzenia wniosków w NFOŚiGW, do Komisji Europejskiej skierowano 36 wniosków. Wartość projektów szacowano na kwotę 84.824,8 tys. euro, tj. 346.085,2 tys. zł, a kwota wnioskowanego dofinansowania z programu LIFE+ wynosiła 46.365,6 tys. euro, tj. 189.171,6 tys. zł, co stanowiło 54,7% wartości projektów. Na realizację zadań z Programu LIFE+ w 2009 r. nie poniesiono żadnych wydatków, pomimo planowanej pomocy ze środków NFOŚiGW, w kwocie 22.800,0 tys. euro.

W 2009 r. nie wydatkowano również środków z Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Program ten zakłada 5-letni okres zaciągania zobowiązań i 10-letni okres wydatkowania, który rozpoczął się 14 czerwca 2007 r., tj. w dniu przyznania pomocy finansowej Polsce przez Parlament Szwajcarski. Projekty, które mogą uzyskać wsparcie w obszarze środowisko:

- odbudowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury środowiskowej oraz poprawa stanu środowiska (m.in. zarządzanie odpadami stałymi, systemy energii odnawialnej, poprawa wydajności energetycznej, poprawa publicznych systemów transportowych) - przewidywana alokacja w wysokości 87,5 mln CHF;

- bioróżnorodność i ochrona ekosystemów oraz wsparcie transgranicznych inicjatyw środowiskowych – przewidywana alokacja w wysokości 10 mln CHF.

Ministerstwo Środowiska zostało członkiem Komitetu Monitorującego, a w komisji oceniającej zarysy projektów otrzymało funkcję obserwatora.

3.7. Inne ustalenia kontroli

Kontrola NIK przeprowadzona w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia), wykazała, że w jednej z czterech badanych umów o ustanowieniu użytkowania górniczego, zobowiązano użytkownika górniczego do zapewnienia szkolenia obywateli polskich w zakresie związanym z działalnością prowadzoną na podstawie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, i przeznaczania na ten cel kwoty 8.000,0 USD rocznie. Zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze³⁰ wynagrodzenie za ustanowienie użytkowania górniczego stanowi dochód Skarbu Państwa, natomiast środki na ww. szkolenia nie stanowią dochodu Skarbu Państwa. Z tytułu ww. umowy, na szkolenia językowe pracowników Ministerstwa Środowiska w 2009 r. wykorzystano kwotę 11,6 tys. zł, (po przeliczeniu 3.265,4 USD). Środki te wpłacone zostały przez użytkownika górniczego bezpośrednio na wskazany przez Ministerstwo Środowiska rachunek bankowy szkoły językowej. Nie były one wykazywane w sporządzanych przez Ministra Środowiska sprawozdaniach budżetowych za 2009 r. Według wyjaśnień uzyskanych w trakcie kontroli, Ministerstwo w 2004 r. zaprzestało zamieszczania zapisów o pokrywaniu kosztów szkoleń w umowach o ustanowieniu użytkowania górniczego, niemniej jednak w 2009 r. pozostawało w obrocie prawnym 6 umów zawierających takie zapisy. Na ich podstawie w 2009 r. zrealizowane zostały wydatki użytkowników górniczych w kwocie 142 tys. zł, wobec zobowiązań wynikających w tym okresie z ww. umów na kwotę 472,9 tys. zł. W ocenie NIK, zawieranie w umowach o ustanowieniu użytkowania górniczego zapisów o pokrywaniu kosztów szkoleń, niestanowiących dochodu budżetowego, było działaniem niezgodnym z prawem. NIK nie może zgodzić się z argumentacją przedstawioną w tej sprawie przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska - Głównego Geologa Kraju, że „*W odróżnieniu od decyzji administracyjnej (koncesji), która może zawierać tylko takie postanowienia, które przepis prawny dopuszcza, umowa cywilno-prawna (o ustanowieniu użytkowania górniczego) może zawierać takie postanowienia, których przepisy prawne nie zabraniają.*”. Zdaniem NIK, istnieje zasada swobody umów, określona w art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. –

---

³⁰ Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.

Kodeks cywilny³¹, który jednakże stanowi, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Przeprowadzona w Ministerstwie Środowiska analiza 21 postępowań o udzielenie zamówień publicznych o wartości 2.990,1 tys. zł brutto wykazała, że w 2 postępowaniach (cz. 41 - o wartości 208,1 tys. zł brutto), w zawartych umowach terminy wykonania były niezgodne z ofertami Wykonawców, co stanowiło naruszenie art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - *Prawo zamówień publicznych*³². W załączniku nr 1 do umowy na „Wykonanie oraz druk dla Ministerstwa Środowiska podręcznika dotyczącego zarządzania projektem infrastrukturalnym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko” zawarto zapis dotyczący realizacji III etapu do 21 tygodni, podczas gdy oferent zobowiązał się do wykonania zamówienia w 19 tygodni. W złożonym wyjaśnieniu Z-ca Dyrektora Departamentu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko podał m.in., że: „gdy zauważono rozbieżność pomiędzy terminem określonym w umowie i załączniku do niej uzgodniono z Departamentem Prawnym przyjęcie okresu dłuższego zgodnego z treścią załącznika nr 2 do ww. umowy”.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono 6 przypadków dokonywania w fakturach wymazywania lub przeróbek, co było niezgodne z art. 22 ust. 1 UoR.

Kontrola wykazała również, iż od dnia 6 marca 2009 r. w regulaminie organizacyjnym Ministerstwa Środowiska zadania Ministra Środowiska, związane z wykonywaniem kompetencji organu właściwego w sprawach gospodarowania wodami, nie zostały przypisane do zakresu działania żadnej komórki organizacyjnej Ministerstwa. Było to niezgodne z art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów³³, nakładającym na Ministra Środowiska obowiązek ustalenia w drodze zarządzenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa określającego zakres zadań i tryb pracy komórek organizacyjnych Ministerstwa.

Spośród 5 wniosków, sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., zrealizowane zostały 4 wnioski. Wniosek dotyczący zagospodarowania półmobilnej spalarni odpadów zakupionej w 1999 r., w dalszym ciągu nie został zrealizowany. W 2009 r. nie uzgodniono procedury prawnej dotyczącej odpowiedzialności

³¹ Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 ze zm.

³² Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

³³ Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.

za zagospodarowanie ww. spalarni pomiędzy Ministerstwem Środowiska a Ministerstwem Skarbu Państwa.

Poza faktami opisanymi we wcześniejszych rozdziałach niniejszej *Informacji*, w wyniku kontroli w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska stwierdzono, że:

- Nie przestrzegano wymagań procedur udzielania zamówień publicznych określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego³⁴ oraz wewnętrznych uregulowań GDOŚ w tym zakresie. Badaniem objęto 17 postępowań o łącznej wartości netto 2.545,4 tys. zł, stanowiącej 82,1% kwot wszystkich udzielonych zamówień publicznych, ujętych w Rejestrze Zamówień Publicznych. Stwierdzono, że w dokumentacjach 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, nie zawarto informacji określonych w § 2 pkt 17 i 22 ww. rozporządzenia, tj. informacji o wniesionych protestach i odwołaniach oraz ich rozstrzygnięciach, a także informacji o zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej. We wszystkich badanych postępowaniach, do wniosków o wszczęcie postępowania nie dołączono dokumentu potwierdzającego zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia wraz z określeniem terminu ich wydatkowania, w 8 przypadkach nie powołano komisji odbioru zamówionych prac, a w 14 przypadkach nie zatwierdzono protokołów odbioru, czym naruszono wewnętrzne procedury udzielania zamówień publicznych;
- Nie aktualizowano ewidencji środków trwałych niezwłocznie po ich wprowadzeniu do ewidencji księgowej. Do dnia 25 marca 2010 r., środki trwałe o wartości 56,9 tys. zł, zarejestrowane w ewidencji księgowej w 2009 r., nie zostały ujęte w Rejestrze Środków Trwałych (RŚT). Środki trwałe o wartości 991,7 tys. zł, zarejestrowane w ewidencji księgowej w 2009 r., wprowadzono do RŚT w lutym 2010 r., tj. po upływie od 3 do 4,5 miesiąca od wystawienia faktury sprzedaży oraz nie oznakowano ich numerami inwentarzowymi. Rejestr ten został uzupełniony dopiero w trakcie kontroli NIK.

Kontrola w RZGW w Gdańsku wykazała:

- Brak bieżącej aktualizacji Zasad (polityki) rachunkowości oraz Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych. W trakcie kontroli obydwa dokumenty zostały zaktualizowane;

---

³⁴ Dz. U. Nr 188, poz. 1154.

- Zaniechanie realizacji części zaleceń wydanych w wyniku wiosennych i jesiennych przeglądów 27 obiektów hydrotechnicznych, pozostających w zarządzie RZGW. Zrealizowano 34 spośród 49 zaleceń, tj. 69,4%. Jako przyczynę niewykonania ww. zaleceń wskazano brak wystarczających środków budżetowych oraz zakończone niepowodzeniem próby pozyskania dofinansowania tych zadań z funduszy (celowych) zewnętrznych, związane z przyjętymi przez te fundusze kryteriami;
- Przekraczanie limitu zapasów gotówki w kasie, określonego w Instrukcji kasowej, w przypadku 3 na 12 zbadanych raportów kasowych: w Zarządzie Zlewni w Toruniu (II kw. 2009 r. o 1.314,67 zł), w Zarządzie Zlewni w Tczewie (II kw. 2009 r. o 205,21 zł oraz w siedzibie RZGW (I kw. 2009 r. o 260,80 zł);
- Nieterminowe wysyłaniu wezwań do zapłaty należności. W ramach inwentaryzacji, w drodze uzgadniania sald z kontrahentami, w jednym przypadku nie wysłano wezwania do zapłaty, a 4 z 8 wezwań wysłano z opóźnieniem w stosunku do wymaganego terminu. Opóźnienie w przypadku 3 z nich wyniosło 28 dni, a w przypadku jednego - 47 dni.

3.8. Ustalenia innych kontroli

W 2009 r. Ministerstwo przeprowadziło w podległych jednostkach 9 zadań audytowych oraz 31 kontroli. Wśród zadań audytowych zrealizowano m.in. analizę działań MŚ związanych z realizacją Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (PO PT) i Pomocy technicznej w POIiŚ, która wykazała m.in. nieprawidłowości dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach PO PT.

Przeprowadzone przez Ministerstwo Środowiska kontrole w parkach narodowych wykazały, że obowiązująca dokumentacja określająca zasady rachunkowości nie w pełni odpowiadała wymogom określonym w ustawie *o rachunkowości*. Ponadto w Kampinoskim Parku Narodowym stwierdzono niedobory inwentaryzacyjne w sprzęcie komputerowym i stratę finansową w działalności Gospodarstwa Pomocniczego. W zespołach szkół leśnych stwierdzono nieuregulowany stan prawny nieruchomości utrzymywanych ze środków budżetowych oraz niegospodarność przy wynajmie pomieszczeń za symboliczne stawki lub nieodpłatnie. W Centralnym Ośrodku Doskonalenia Kadr Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska stwierdzono nieprawidłowości przy realizacji zamówień publicznych, w następstwie czego Minister Środowiska złożył zawiadomienie do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

W 2009 r. GDOŚ przeprowadziła trzy kontrole w zakresie gospodarki finansowej rdoś: w Szczecinie, Wrocławiu i Bydgoszczy. W trakcie kontroli badano m.in. zagadnienia dotyczące zatrudnienia i spraw kadrowych, procedur kontroli finansowej i zaciąganie zobowiązań, prawidłowości opisu faktur i innych dokumentów księgowych, prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N, Rb-Z, stanu prawnego majątku, zamówień publicznych, planowania. Ustalenia kontrolne dotyczyły m.in.: nieprawidłowości w sprawozdawczości budżetowej w zakresie wykazywanych danych, niezgodności z ewidencją księgową, błędów lub braku opisów faktur (RDOŚ w Szczecinie), zawierania umów o pracę przez osoby do tego nieuprawnione, wadliwości procedur zamówień publicznych, błędów w dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych (RDOŚ w Szczecinie), niesprecyzowania zakresu obsługi prawnej świadczonej przez kancelarię prawną (RDOŚ w Bydgoszczy). Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska skierował do skontrolowanych jednostek wnioski pokontrolne z prośbą o informację o ich realizacji.

4. Wykonanie planów finansowych gospodarstw pomocniczych, zakładu budżetowego oraz dochodów własnych

4.1. Gospodarstwa pomocnicze i zakład budżetowy

W części 22 funkcjonowało w 2009 r. **6 gospodarstw pomocniczych**, w tym 5 przy rzgw oraz 1 przy KZGW.

Stan środków gospodarstw pomocniczych na początek 2009 r. wynosił 2.979,3 tys. zł. Przychody gospodarstw w 2009 r. wyniosły ogółem 42.160,9 tys. zł, tj. o 2,5% mniej niż w planie po zmianach oraz o 0,3% więcej niż w 2008 r.

Koszty gospodarstw pomocniczych w 2009 r. wyniosły 34.788,9 tys. zł, i były o 10,0% niższe od ujętych w planie po zmianach oraz o 4,9% niższe od poniesionych w 2008 r. Stan środków na koniec 2009 r. wynosił 3.918,1 tys. zł i był niższy o 1,3% od planowanego i wyższy o 31,5% od stanu na koniec 2008 r.

Wpłaty z zysku gospodarstw pomocniczych do budżetu państwa w 2009 r. wyniosły ogółem 2.291,6 tys. zł i były niższe o 20,0% od wpłat zrealizowanych za 2008 r.

Przeciętne zatrudnienie w gospodarstwach pomocniczych w części 22, w 2009 r. wynosiło 301 osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych i było niższe o 28,3% od planowanego, a o 5,6% od przeciętnego zatrudnienia w 2008 r. (319 osób).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarstwach pomocniczych, w 2009 r. wynosiło 3.678,2 zł i było wyższe o 4,7% od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2008 r.

W kontrolowanym RZGW w Gdańsku stwierdzono, że w gospodarstwie pomocniczym przy RZGW przeciętne miesięczne wynagrodzenie było znacząco wyższe i wynosiło 4.616,67 zł. W odniesieniu do 2008 roku wzrosło o 14,9%.

W części 41 funkcjonowało w 2009 r. **25 gospodarstw pomocniczych**, w tym 23 gospodarstwa pomocnicze przy parkach narodowych, jedno gospodarstwo pomocnicze przy Ministerstwie Środowiska i jedno przy RDOŚ w Szczecinie.

Stan środków na początek 2009 roku wynosił 6.748,1 tys. zł i był niższy o 0,9% od planu po zmianach oraz o 4,0% wyższy od stanu środków na początek 2008 r.

Przychody ww. gospodarstw pomocniczych w 2009 r. wyniosły ogółem 89.540,9 tys. zł i były niższe o 0,1% od kwoty planowanej po zmianach, ale o 3,3% wyższe niż w 2008 r.

Wydatki (koszty) gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych w części 41 w 2009 r. wyniosły ogółem 86.222,3 tys. zł i były o 2,6% niższe od kwoty planowanej (po zmianach), ale o 2,6% wyższe niż wykonanie w 2008 r.

Wpłaty z zysku gospodarstw pomocniczych do budżetu państwa w 2009 r. wyniosły ogółem 731,6 tys. zł i były niższe o 82,8% od wpłat zrealizowanych w poprzednim roku. Stan środków na koniec 2009 r. wyniósł 6.682,7 tys. zł i był wyższy o 4,2% od planowanego na 2009 r. i od stanu na koniec 2008 r.

Przeciętne zatrudnienie w 2009 r. w gospodarstwach pomocniczych, funkcjonujących w części 41, wyniosło 549 osób i było niższe o 16,4% od planowanego, oraz niższe o 2,1% od przeciętnego zatrudnienia w 2008 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2009 r. wyniosło 2.829,15 zł i było wyższe o 7,6% od przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r. (2.628,14 zł).

W cz. 41 funkcjonował jeden **zakład budżetowy** - Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Dębem, który na początek 2009 r. dysponował środkami obrotowymi w kwocie 204,0 tys. zł, tj. takimi samymi jak na początek 2008 r. i w planie po zmianach. Przychody w 2009 r. wyniosły 6.309,5 tys. zł i stanowiły 100,9% planowanych, a 88,9% osiągniętych w 2008 r. Koszty (bez wpłat do budżetu) wyniosły 6.153,1 tys. zł i stanowiły 99,9% planowanych, oraz 89,7% kosztów 2008 r. Wpłaty do budżetu państwa wyniosły 60,6 tys. zł. Stan środków obrotowych na koniec 2009 r. wyniósł 209,0 tys. zł i był równy planowanemu.

4.2. Dochody własne

W **części 22 – Gospodarka wodna** stan środków pieniężnych na rachunku bankowym na początku 2009 r. wynosił 17,8 tys. zł (100% planu) i stanowił 24,8% stanu na początek 2008 r. Dochody w 2009 r. wynosiły 29,9 tys. zł i były równe ustalonym w planie po zmianach oraz stanowiły 398,7% dochodów osiągniętych w 2008 r. W 2009 r. wydatkowano 31,5 tys. zł, tj. 71,8% planowanych wydatków oraz 51,1% wydatków 2008 r. Stan środków z tytułu dochodów własnych na koniec 2009 r. wyniósł 16,2 tys. zł, tj. 91,0% stanu z początku roku.

W części 41 – Środowisko stan środków pieniężnych na początek 2009 r. wynosił 5.478,3 tys. zł, tj. 102,2% ustalonego w planie po zmianach oraz 948,3% stanu na początek 2008 r. Dochody w 2009 r. wynosiły 10.383,9 tys. zł, tj. 115,7% planowanych oraz 96,6% osiągniętych w 2008 r. Wydatkowano 7.080,2 tys. zł, tj. 50,6% wielkości planowanych wydatków oraz 121,1% poniesionych w 2008 r. Stan środków pieniężnych na koniec 2009 r. wyniósł 8.782,0 tys. zł, tj. 2613,7% zaplanowanego (336,0 tys. zł) oraz stanowił 160,3% stanu z początku 2009 r.

Najwyższy stan środków na koniec 2009 r. wystąpił w rozdziale 90014 (GIOŚ) 7.653,0 tys. zł i stanowił 162,5% stanu na początek 2009 r. Przy 4.677,3 tys. zł dochodów wydatkowano 1.735,2 tys. zł.

5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

5.1. Protokół

Sporządzone protokoły kontroli zostały bez zastrzeżeń podpisane przez kierowników jednostek kontrolowanych.

5.2. Wystąpienie pokontrolne

Do kierowników kontrolowanych jednostek skierowano wystąpienia pokontrolne, w których wnioskowano:

Do Ministra Środowiska o:

1. Rozważenie możliwości dokonania zmian postanowień w 6 obowiązujących umowach o ustanowieniu użytkownika górniczego, w zakresie dotyczącym finansowania przez użytkowników górniczych kosztów szkoleń w sposób zapewniający zachowanie zasady działania organów władzy publicznej, na podstawie i w granicach prawa.
2. Rzetelne opiniowanie projektów aktów prawnych, przygotowywanych przez jednostki nadzorowane.
3. Przedkładanie Radzie Ministrów oraz terminowe przedstawianie Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej informacji, określonych w art. 4 ust. 2 ustawy *o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”*.
4. Uzupełnienie w Regulaminie organizacyjnym Ministerstwa Środowiska zadań dotyczących wykonywania kompetencji Ministra Środowiska jako organu właściwego w sprawach gospodarowania wodami.
5. Pilne doprowadzenie do rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego z Ministrem Skarbu Państwa w sprawie zagospodarowania półmobilnej spalarni odpadów zakupionej w 1999 r.

Do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o:

1. Rzetelne dokumentowanie zmian dokonywanych w planie finansowym GDOŚ i rdoś.
2. Sporządzanie sprawozdań budżetowych w oparciu o rzetelne i sprawdzone dane.
3. Zwiększenie nadzoru nad rdoś w zakresie prawidłowości sporządzania i terminowości przekazywania do GDOŚ (dysponent II stopnia) sprawozdań budżetowych.

4. Terminowe przekazywanie dochodów budżetowych.
5. Stosowanie zasady dokonywania zapłaty za dostawy/usługi po ich ostatecznym odbiorze.
6. Wyeliminowanie przypadków dokonywania dodatkowej zapłaty za zrealizowane i rozliczone umowy.
7. Zapewnienie poprawnego wprowadzania zapisów księgowych do systemu finansowo-księgowego oraz wzmocnienie kontroli bieżącej w tym zakresie.
8. Dostosowanie procedur kontroli finansowej, w tym zasad rachunkowości, do wymagań określonych w ustawie o rachunkowości.
9. Stosowanie wewnętrznych procedur udzielania zamówień publicznych.
10. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających nadzór nad rejestracją i przepływem korespondencji w GDOŚ, w tym w szczególności sposobu i terminowości postępowania z dowodami księgowymi zewnętrznymi obcymi.

Do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku o:

1. Właściwe zabezpieczenie interesów RZGW przy zawieraniu umów oraz ich realizację zgodną z postanowieniami.
2. Bieżące aktualizowanie Zasad (polityki) rachunkowości oraz Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych.
3. Podjęcie działań dla zapewnienia pełnej realizacji zaleceń wynikających z przeglądów obiektów hydrotechnicznych zarządzanych przez RZGW.
4. Dokumentowanie elektronicznego przekazywania sprawozdań budżetowych.
5. Niedopuszczanie do przekraczania limitów zapasów gotówki w kasie.
6. Podjęcie działań celem zapewnienia terminowego wysyłania wezwań do uregulowania należności.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w dniu 7 maja 2010 r. złożył do Kolegium NIK zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego z dnia 28 kwietnia 2010 r., dotyczące oceny przez NIK rozdysponowania środków uruchomionych z rezerw celowych oraz wypłaty wynagrodzeń dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w GDOŚ, w okresie od marca do grudnia 2009 r., według zawyżonej stawki. Kolegium NIK w dniu 26 maja 2010 r. oddaliło obydwa zastrzeżenia.

5.3. Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości na kwotę ogółem 88,4 tys. zł, tj.:

- kwota w wysokości 25,0 tys. zł uzyskana z naruszeniem prawa przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku (**A2**) - nieprawidłowość polegała na zatrzymaniu, na rachunku pomocniczym depozytów RZGW, kwot stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania dwóch umów, pomimo braku takich postanowień w tych umowach (str. 18-19).
- kwota w wysokości 6,9 tys. zł wydatkowana w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (**A4**) - wskutek nieprawidłowego przeliczenia wynagrodzeń dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w GDOŚ w okresie od marca do grudnia 2009 r., na podstawie kwoty bazowej równej 1.835,35 zł, zamiast 1.766,46 zł, określonej na podstawie art. 29g ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. *ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw*. Przeliczenie wynagrodzeń wg zawyżonej stawki spowodowało, że w 2009 r. osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wypłacono wynagrodzenia w kwocie wyższej łącznie o 6,9 tys. zł (str. 27-28).
- kwota w wysokości 56,5 tys. zł wydatkowana z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami, w następstwie niegospodarnych działań w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (**A5**) - wskutek dokonania dodatkowej zapłaty w ww. kwocie bez kalkulacji kosztów, po 4 miesiącach od rozliczenia umowy, w oparciu o korektę faktury VAT, w wysokości wyższej niż ustalona przez komisję odbioru (str. 26).

6. Załączniki

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe część 22 - Gospodarka wodna w 2009 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Według ustawy budżetowej	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem	18 858.0	16 767.0	14 322.2	75.9	85.4
1.	Dział 710 - Działalność usługowa	18 852.2	16 757.0	14 319.9	76.0	85.5
1.1.	Rozdział 71016 - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	12.6	0.0	26.0	206.4	-
1.1.1.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	0.0	0.0	4.7	-	-
1.1.2.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	12.6	0.0	21.3	169.0	-
1.2.	Rozdział 71018 - Regionalne zarządy gospodarki wodnej	15 960.2	15 526.0	11 378.6	71.3	73.3
1.2.1.	§ 0570 - Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	32.7	9.0	20.1	61.5	223.3
1.2.2.	§ 0580 - Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	134.5	116.0	367.5	273.2	316.8
1.2.3.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	107.3	105.0	130.0	121.2	123.8
1.2.4.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	10 859.7	11 526.0	6 435.4	59.3	55.8
1.2.5.	§ 0830 - Wpływy z usług	1.4	2.0	8.6	614.3	430.0
1.2.6.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	1 101.1	350.0	557.7	50.6	159.3
1.2.7.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	137.1	24.0	73.0	53.2	304.2
1.2.8.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	3 586.3	3 394.0	3 786.2	105.6	111.6
1.3.	Rozdział 71019 - Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna	0.0	0.0	623.7	-	-
1.3.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.0	0.0	623.7	-	-
1.4.	Rozdział 71078 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	13.8	0.0	0.0	0.0	-
1.4.1.	§ 0973 - Wpływy z różnych dochodów	11.3	0.0	0.0	0.0	-
1.4.2.	§ 0974 - Wpływy z różnych dochodów	2.5	0.0	0.0	0.0	-
1.5.	Rozdział 71095 - Pozostała działalność	0.0	0.0	0.0	0.0	-
1.5.1.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	0.0	0.0	0.0	0.0	-
1.6.	Rozdział 71097 - Gospodarstwa pomocnicze	2 865.5	1 231.0	2 291.6	80.0	186.2

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Według ustawy budżetowej	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
1.6.1.	§ 2380 - Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	2 865.5	1 231.0	2 291.6	80.0	186.2
2.	Dział 750 - Administracja publiczna	5.8	10.0	2.3	39.7	23.0
2.1.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	5.8	10.0	2.3	39.7	23.0
2.1.1	§ 2400 - Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	5.8	10.0	2.3	39.7	23.0
3.	Dział 752 – Obrona narodowa	0.0	0.0	0.0	0.0	-
3.1.	Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne	0.0	0.0	0.0	0.0	-
3.1.1.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	0.0	0.0	0.0	0.0	-
3.1.2.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0.0	0.0	0.0	0.0	-

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana z 17 lipca 2009 r. lub ustawa budżetowa z 9 stycznia 2009 r., gdy nie wprowadzono zmian.

Załącznik nr 2

Dochody budżetowe część 41 – Środowisko w 2009 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Według ustawy budżetowej	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem	67 446.6	54 824.0	58 582.8	86.9	106.9
1.	Dział 020 - Leśnictwo	26 154.6	12 002.0	7 205.3	27.6	60.0
1.1.	Rozdział 02003 - Biuro Nasiennictwa Leśnego	3.1	2.0	2.0	65.8	101.7
1.1.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	2.9	1.0	1.7	58.6	175.0
1.1.2.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	0.2	1.0	0.3	150.0	30.0
1.2.	Rozdział 02095 - Pozostała działalność	26 151.5	12 000.0	7 203.3	27.5	60.0
1.2.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.1	0.0	0.0	0.00	-
1.2.2.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	26 121.6	12 000.0	7 178.6	27.5	59.8
1.2.3.	§ 0900 - Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0.7	0.0	2.0	285.7	-
1.2.4.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	2.1	0.0	0.0	0.00	-
1.2.5.	§ 0928 - Pozostałe odsetki	0.0	0.0	1.0	-	-
1.2.6.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	27.0	0.0	21.8	80.7	-
2.	Dział 710 - Działalność usługowa	34 835.9	38 539.0	46 010.4	132.1	119.4
2.1.	Rozdział 71095 - Pozostała działalność	34 835.9	38 539.0	46 010.4	132.1	119.4
2.1.1.	§ 0590 - Wpływy z opłat za koncesje i licencje	18 105.1	17 798.0	19 674.7	108.7	110.5
2.1.2.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	57.6	49.0	44.1	76.6	90.1
2.1.3.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	16 593.0	20 600.0	26 177.1	157.8	127.1
2.1.4.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	19.5	32.0	56.9	291.9	177.8
2.1.5.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	60.8	60.0	57.6	94.62	96.0
3.	Dział 750 - Administracja publiczna	239.9	145.0	172.4	71.9	118.9
3.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	236.9	145.0	171.4	72.4	118.2
3.1.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	2.1	2.0	2.4	114.8	120.0
3.1.2.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	115.9	66.0	72.6	62.6	110.0
3.1.3.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2.8	2.0	4.2	150.0	210.0
3.1.4.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	0.4	5.0	11.2	2800.0	224.0
3.1.5.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	115.7	70.0	81.0	70.0	115.7
3.2.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	0.4	0.0	0.0	-	-
3.2.1.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	0.4	0.0	0.0	-	-
3.3.	Rozdział 75097 - Gospodarstwa pomocnicze	2.6	0.0	1.0	38.5	-
3.3.1.	§ 2380 - Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	2.6	0.0	1.0	38.5	-

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Według	Wykonanie		
			ustawy			
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
4.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	214.1	231.0	222.0	103.7	96.1
4.1.	Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe	131.7	121.0	111.0	84.3	91.7
4.1.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.8	0.0	1.2	150.0	-
4.1.2.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	104.7	92.0	83.4	79.7	90.7
4.1.3.	§ 0830 - Wpływy z usług	17.9	20.0	18.7	104.5	93.5
4.1.4.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	5.9	1.0	0.8	13.6	80.0
4.1.5.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	0.1	0.0	0.2	200.0	-
4.1.6.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	2.1	8.0	6.7	319.1	83.8
4.2.	Rozdział 80142 - Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia kadr	79.7	98.0	99.6	125.0	101.6
4.2.1.	§ 0830 - Wpływy z usług	39.0	38.0	38.9	100.0	102.6
4.2.2.	§ 2370 - Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych zakładu budżetowego	40.7	60.0	60.6	148.9	101.0
4.3.	Rozdział 80148 - Stołówki szkolne	0.0	11.0	10.2	-	92.7
4.3.1.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	0.0	11.0	10.2	-	92.7
4.4.	Rozdział 80195 - Pozostała działalność	2.7	1.0	1.2	44.4	120.0
4.4.1.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	2.7	1.0	1.2	44.4	120.0
5.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	223.9	103.0	77.0	34.4	74.8
5.1.	Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne	223.9	103.0	77.0	34.4	74.8
5.1.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	43.3	0.0	0.3	0.70	-
5.1.2.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	119.7	56.0	55.4	46.3	98.9
5.1.3.	§ 0830 - Wpływy z usług	60.8	41.0	20.9	34.4	51.0
5.1.4.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	0.0	0.0	0.0	-	-
5.1.5.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	0.1	6.0	0.5	500.0	6.7
6.	Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	686.6	206.0	776.1	113.0	376.7
6.1.	Rozdział 90011 - Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	645.5	0.0	244.6	38.0	-
6.1.1.	§ 0905 - Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0.0	0.0	0.0	0.00	-
6.1.2.	§ 0925 - Pozostałe odsetki	638.3	0.0	204.6	32.1	-
6.1.3.	§ 0928 - Pozostałe odsetki	0.1	0.0	40.0	40000.0	-
6.1.4.	§ 2915 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	7.1	0.0	0.0	0.00	-
6.2.	Rozdział 90014 - Inspekcja Ochrony Środowiska	37.2	11.0	25.9	69.6	235.5
6.2.1.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	7.1	0.0	0.0	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Według	Wykonanie		
			ustawy			
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
6.2.2.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	16.2	11.0	25.9	159.8	235.5
6.2.3.	§ 0972 - Wpływy z różnych dochodów	13.9	0.0	0.0	0.00	-
6.3.	Rozdział 90095 - Pozostała działalność	3.8	195.0	505.6	13 302.6	259.3
6.3.1.	§ 0570 - Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	0.0	51.0	50.9	-	99.8
6.3.2.	§ 0580 - Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	0.0	116.0	144.4	-	124.5
6.3.3.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.3	7.0	262.9	87 633.3	3755.7
6.3.4.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	0.0	0.0	7.5	-	-
6.3.5.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0.0	1.0	0.1	-	10.0
6.3.6.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	0.0	0.0	4.7	-	-
6.3.7.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	3.5	20.0	35.1	1 002.9	175.5
7.	Dział 925 - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	5 091.7	3 598.0	4 119.5	80.9	114.5
7.1.	Rozdział 92501 - Parki narodowe	2 400.8	2 775.0	3 387.9	141.2	122.1
7.1.1.	§ 0570 - Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	28.1	31.0	20.7	73.7	66.8
7.1.2.	§ 0580 - Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	4.5	0.0	1.7	37.8	-
7.1.3.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.0	0.0	0.0	-	-
7.1.4.	§ 0750 - Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	2 093.2	2 466.0	3 101.6	148.2	126.8
7.1.5.	§ 0830 - Wpływy z usług	3.6	4.0	11.6	322.2	290.5
7.1.6.	§ 0840 - Wpływy ze sprzedaży wyrobów	1.5	0.0	0.1	6.7	-
7.1.7.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	116.2	136.0	96.8	83.3	71.2
7.1.8.	§ 0920 - Pozostałe odsetki	27.5	28.0	46.4	168.7	165.7
7.1.9.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	126.2	110.0	109.0	86.4	99.1
7.1.10.	§ 2400 - Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	0.0	0.0	0.0	-	-
7.2.	Rozdział 92595 - Pozostała działalność	0.0	0.0	1.0	-	-
7.2.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0.0	0.0	1.0	-	-
7.3.	Rozdział 92597 - Gospodarstwa pomocnicze	2 690.8	823.0	730.6	27.2	88.8
7.3.1.	§ 2380 - Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	2 690.8	823.0	730.6	27.2	88.8

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana z 17 lipca 2009 r. lub ustawa budżetowa z 9 stycznia 2009 r., gdy nie wprowadzono zmian.

Załącznik nr 3

Wydatki budżetowe część 22 – Gospodarka wodna w 2009 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem*, w tym:	434 644,6	382 049,0	440 648,5	437 645,9	100,7	114,6	99,3
1.	710 – Działalność usługowa	393 127,5	372 304,0	430 892,6	427 918,2	108,8	114,9	99,3
1.1.	71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	15 082,5	13 896,0	14 776,5	14 717,6	97,6	105,9	99,6
1.2.	71018 – Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej	310 281,4	335 326,0	344 058,5	343 443,6	110,7	102,4	99,8
1.3.	71019 – Państwowa służba hydrologiczno – meteorologiczna	26 186,0	23 082,0	23 082,0	23 082,0	88,1	100,0	100,0
1.4.	71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	41 578,0	0,0	48 975,6	46 675,0	112,3	-	95,3
2.	750 – Administracja publiczna	40 769,6	7 362,0	7 372,9	7 352,9	18,0	99,9	99,7
2.1.	75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	40 769,6	7 362,0	7 372,9	7 352,9	18,0	99,9	99,7
3.	752 – Obrona narodowa	747,5	2 383,0	2 383,0	2 374,8	317,7	99,7	99,7
3.1.	75212 – Pozostałe wydatki obronne	747,5	2 383,0	2 383,0	2 374,8	317,7	99,7	99,7

1) Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 4

Wydatki budżetowe część 41 – Środowisko w 2009 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem* , w tym:	365 849,7	539 293,0	811 688,3	771 692,2	210,9	143,1	95,1
1.	020 – Leśnictwo	35 736,6	22 955,0	13 661,7	12 275,8	34,4	53,5	89,9
1.1.	02003 – Biuro Nasiennictwa Leśnego	1 160,2	1 129,0	1 132,7	1 132,6	97,6	100,3	100,0
1.2.	02095 – Pozostała działalność	34 576,3	21 826,0	12 529,0	11 143,2	32,2	51,1	88,9
2.	710 – Działalność usługowa	9409,1	4 340,0	4 340,0	4 297,8	45,7	99,0	99,0
2.1.	71005 – Prace geologiczne (nieinwestycyjne)	2 871,8	1 300,0	1 150,0	1 141,4	39,7	87,8	99,3
2.2.	71095 – Pozostała działalność	6 537,4	3 040,0	3 190,0	3 156,4	48,3	103,8	98,9
3.	750 – Administracja publiczna	58 499,7	60 238,0	58 974,0	56 779,5	97,1	94,3	96,3
3.1.	75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	58 382,9	60 127,0	58 871,5	56 686,5	97,1	94,3	96,3
3.2.	71095 – Pozostała działalność	116,8	111,0	102,5	93,0	79,6	83,8	90,7
4.	752 – Obrona narodowa	115,8	135,0	135,0	121,0	104,5	89,6	89,6
4.1.	75212 – Pozostałe wydatki obronne	115,8	135,0	135,0	121,0	104,5	89,6	89,6
5.	754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	10,3	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.1.	75414 – Obrona cywilna	10,3	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.2.	75421 – Zarządzanie kryzysowe	0,0	2,0	2,0	0,0	-	0,0	0,0
6.	801 – Oświata i wychowanie	20 655,5	26 351,0	27 859,8	27 647,5	133,9	104,9	99,2
6.1.	80130 – Szkoły zawodowe	19 931,7	22 313,0	23 917,4	23 761,6	119,2	106,5	99,3
6.2.	80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	28,4	52,0	59,8	53,2	187,5	102,4	89,0
6.3.	80148 – Stołówki szkolne	0,0	3 057,0	2 986,0	2 981,9	-	97,5	99,9
6.4.	80195 – Pozostała działalność	695,4	929,0	896,6	850,8	122,3	91,5	94,9
7.	854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	12 559,1	12 563,0	13 237,3	13 200,9	105,1	105,1	99,7
7.1.	85410 – Internaty i bursy szkolne	12 538,8	12 530,0	13 201,1	13 173,4	105,1	105,1	99,8
7.2.	85446 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	20,3	33,0	36,2	27,4	135,0	83,0	75,7
8.	900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	149 832,3	328 200,0	614 395,6	578 680,2	386,2	176,3	94,2

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.1.	90008 - Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	52,4	66,0	66,0	41,4	79,0	62,7	62,7
8.2.	90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	115 137,4	242 914,0	483 518,4	449 183,6	390,1	184,9	92,9
8.3.	90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska	21 858,5	36 329,0	27 144,8	27 031,5	123,7	74,4	99,6
8.4.	90095 – Pozostała działalność	12 784,0	48 891,0	103 666,4	102 423,7	801,2	209,5	98,8
9.	925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	79 031,3	84 506,0	79 079,9	78 689,5	99,6	93,1	99,5
9.1.	92501 – Parki narodowe	78 088,3	83 965,0	77 601,4	77 214,7	98,9	92,0	99,5
9.2.	92578 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,0	0,0	937,5	937,5	-	-	100,0
9.3.	92595 – Pozostała działalność	492,9	41,0	41,0	37,2	7,5	90,7	90,7
9.4.	92597 – Gospodarstwa pomocnicze	450,0	500,0	500,0	500,0	111,1	100,0	100,0

1) Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 5

Zatrudnienie i wynagrodzenia część 22 – Gospodarka wodna w 2009 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Część 22 - Gospodarka wodna								
	Ogółem wg statusu zatrudnienia:	2 951	118 514.4	3 346.73	2 975	125 087.1	3 503.84	104.7
	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	2 873	112 559.8	3 264.88	2 893	118 802.9	3 422.14	104.8
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	3	434.1	12 057.81	3	451.4	12 539.92	104.0
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	66	4 516.3	5 702.38	75	5 405.0	6 005.57	105.3
	10 - żołnierze § 4050, 4070	2	166.4	6 933.00	2	175.7	7 319.79	105.6
	16 - wysokie stanowiska państwowe	7	837.8	9 974.13	2	252.1	10 502.38	105.3
	W tym:							
	Razem jednostki budżetowe	2 632	105 062.8	3 326.46	2 674	111 801.4	3 484.21	104.7
	Razem gospodarstwa pomocnicze	319	13 451.6	3 514.00	301	13 285.7	3 678.22	104.7
1.	Dział 710 - Działalność usługowa w tym:	2 942	117 793.0	3 336.53	2 967	124 325.5	3 491.90	104.7
1.1.	Rozdział 71016 - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	72	5 369.1	6 214.27	77	5 686.8	6 154.59	99.0
1.1.1.	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	2	61.4	2 559.38	2	69.0	2 874.96	112.3

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.2.	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	2	284.6	11 858.54	2	311.4	12 974.71	109.4
1.1.3.	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	62	4 256.1	5 720.56	71	5 092.6	5 977.20	104.5
1.1.4.	16 - wysokie stanowiska państwowe § 4010, 4040	6	767.0	10 652.75	2	213.9	8 911.29	83.7
1.2.	Rozdział 71018 - Regionalne zarządy gospodarki wodnej	2 551	98 972.3	3 233.12	2 589	105 352.9	3 391.04	104.9
1.2.1.	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	2 551	98 972.3	3 233.12	2 589	105 352.9	3 391.04	104.9
1.4.	Rozdział 71097 - Gospodarstwa pomocnicze	319	13 451.6	3 514.00	301	13 285.7	3 678.22	104.7
1.4.1.	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	319	13 451.6	3 514.00	301	13 285.7	3 678.22	104.7
2.	Dział 750 - Administracja publiczna	9	721.5	6 680.09	8	761.6	7 933.23	118.8
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	9	721.5	6 680.09	8	761.6	7 933.23	118.8
2.1.1.	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	1	74.6	6 214.33	1	95.3	7 937.58	127.7
2.1.2.	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	1	149.5	12 456.33	1	140.0	11 670.33	93.7

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1.3.	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	4	260.2	5 420.44	4	312.4	6 509.04	120.1
2.1.4.	10 - żołnierze § 4050, 4070	2	166.4	6 933.00	2	175.7	7 319.79	105.6
2.1.5.	16 - wysokie stanowiska państwowe § 4010, 4040	1	70.8	5 902.42	0	38.2	-	-

Załącznik nr 6

Zatrudnienie i wynagrodzenie część 41 – Środowisko w 2009 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Część 41 - Środowisko								
Ogółem wg statusu zatrudnienia:		2 926	127 239.4	3 623.81	3 847	191 320.4	4 144.36	114.4
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	2 292	86 977.5	3 162.36	2 390	97 899.2	3 413.50	107.9
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	8	1 128.4	11 754.00	8	1 167.3	12 158.98	103.4
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	576	33 383.6	4 829.81	1 419	88 773.3	5 213.37	107.9
	10 - żołnierze § 4050, 4070	3	267.1	7 419.33	3	314.4	8 733.39	117.7
	16 - wysokie stanowiska państwowe	47	5 482.7	9 721.16	27	3 166.2	9 772.30	100.5
w tym zadanie A:								
Razem jednostki budżetowe		2 018	96 536	3 986.47	2 918	157 073	4 485.76	112.5
Razem gospodarstwa pomocnicze i zakład budżetowy		561	17 693	2 628.14	549	18 638	2 829.10	107.6
1.	Dział 020 - Leśnictwo w tym:	10	560.7	4 672.13	10	583.1	4 859.16	104.0
1.1.	Rozdział 02003 - Biuro Nasiennictwa Leśnego	10	560.7	4 672.13	10	583.1	4 859.16	104.0
1.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	2	158.7	6 612.58	2	162.0	6 750.00	102.1
1.1.2	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	8	402.0	4 187.02	8	421.1	4 386.45	104.8

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	Dział 750 - Administracja publiczna w tym:	493	32 012.4	5 411.16	476	34 554.2	6 049.41	111.8
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	450	30 333.6	5 617.32	436	32 907.7	6 289.70	112.0
2.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	11	707.8	5 361.98	4	295.5	6 157.21	114.8
2.1.2	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	5	789.7	13 161.82	4	624.4	13 008.25	98.8
2.1.3	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	400	24 670.3	5 139.65	414	30 080.4	6 054.83	117.8
2.1.4	10 - żołnierze § 4050, 4070	3	267.1	7 419.33	3	314.4	8 733.39	117.7
2.1.5	16 - wysokie stanowiska państwowe	31	3 898.7	10 480.29	11	1 593.0	12 067.85	115.1
2.2.	Rozdział 75097 - Gospodarstwa pomocnicze	43	1 678.9	3 253.63	40	1 646.5	3 430.22	105.4
2.2.1	01 - osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	43	1 678.9	3 253.63	40	1 646.5	3 430.22	105.4
3.	Dział 801 - Oświata i wychowanie w tym:	144	4 042	2 338.89	237	6 665	2 343.50	100.2
3.1.	Rozdział 80142 - Ośrodki szkolenia, doksztalcania i doskonalenia kadr	33	1 037.5	2 620.05	34	1 061.3	2 601.34	99.3
3.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	32	931.4	2 425.54	34	1 028.0	2 519.68	103.9

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.1.2	16 - wysokie stanowiska państwowe	1	106.1	8 844.08	0	33.3	-	-
3.2.	Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe	111	3 004.1	2 255.30	118	3 521.2	2 486.75	110.3
3.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040 - ADMINISTRACJA I OBSŁUGA	111	3 004.1	2 255.30	118	3 521.2	2 486.75	110.3
3.2.	Rozdział 80148 - Stołówki szkolne	0	0.0	-	85	2 082	2 041.49	-
3.2.1	2 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040 - ADMINISTRACJA I OBSŁUGA	0	0.0	-	85	2 082.3	2 041.49	-
4.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza w tym:	125	3 168.6	2 112.43	74	2 019.7	2 274.46	107.7
4.1.	Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne	125	3 168.6	2 112.43	74	2 019.7	2 274.46	107.7
4.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040 - ADMINISTRACJA I OBSŁUGA	125	3 168.6	2 112.43	74	2 019.7	2 274.46	107.7
5.	Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w tym:	214	11 066.3	4 309.31	1 083	64 628.4	4 972.94	115.4
5.1.	Rozdział 90014 - Inspekcja Ochrony Środowiska	141	7 938.1	4 691.56	141	9 978.1	5 897.25	125.7
5.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	15	417.3	2 318.28	13	501.3	3 213.60	138.6

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.1.2	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	3	338.7	9 407.64	2	288.3	12 013.33	127.7
5.1.3	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	110	5 880.3	4 454.73	122	8 828.6	6 030.44	135.4
5.1.4	16 - wysokie stanowiska państwowe	13	1 301.9	8 345.53	4	359.9	7 498.75	89.9
5.2.	Rozdział 90095 - Pozostała działalność Centrum Informacji o Środowisku	11	450.0	3 409.07	13	731.0	4 685.90	137.5
5.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	10	361.7	3 014.47	13	702.9	4 505.69	149.5
5.2.2	16 - wysokie stanowiska państwowe	1	88.3	7 355.08	0	28.1	-	-
5.3.	Rozdział 90095 - Pozostała działalność GDOŚ **	62	2 678.2	3 599.71	919	53 410.1	4 843.14	134.5
5.3.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	3	159.3	4 424.14	30	2 560.5	7 112.50	160.8
5.3.2	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe § 4010, 4040	0	0.0	-	2	254.5	-	-
5.3.3	03 - członkowie korpusu służby cywilnej § 4020, 4040	58	2 431.1	3 493.02	875	49 443.2	4 708.88	134.8
5.3.4	16 - wysokie stanowiska państwowe	1	87.8	7 314.58	12	1 151.9	7 999.31	109.4
5.4	Rozdział 90095 - Pozostała działalność gospodarstwo pomocnicze RDOS **	0	0.0	-	10	509.1	4 242.87	-

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.4.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	0	0.0	-	10	509.1	4 242.87	-
6.	Dział 925 - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody w tym:	1 593	63 379.3	3 315.51	1 587	67 261.1	3 531.88	106.5
6.1.	Rozdział 92501 - Parki narodowe	1 108	48 403.0	3 640.42	1 122	51 840.0	3 850.27	105.8
6.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	1 108	48 403.0	3 640.42	1 122	51 840.0	3 850.27	105.8
6.2.	Rozdział 92597 - Gospodarstwa pomocnicze	485	14 976.2	2 573.24	465	15 421.1	2 763.65	107.4
6.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	485	14 976.2	2 573.24	465	15 421.1	2 763.65	107.4
	w tym zadanie B (prace interwencyjne):							
	Razem Jednostki budżetowe	11	83.2	630.58	4	34.6	721.25	114.4
3.	Dział 801 - Oświata i wychowanie w tym:	9	73.5	680.45	2	6.7	278.46	40.9
3.2.	Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe	9	73.5	680.45	1	3.1	260.83	38.3
3.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	9	73.5	680.45	1	3.1	260.83	38.3
3.2.	Rozdział 80148 - Stołówki szkolne	0	0.0	-	1	3.6	296.08	-

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	0	0.0	-	1	3.6	296.08	-
4.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza w tym:	1	4.4	367.67	1	15.5	1 294.83	352.2
4.1.	Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne	1	4.4	367.67	1	15.5	1 294.83	352.2
4.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	1	4.4	367.67	1	15.5	1 294.83	352.2
6.	Dział 925 - Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chron. przyrody w tym:	1	5.3	444.67	1	12.4	1 033.25	232.4
6.1.	Rozdział 92501 - Parki narodowe	1	5.3	444.67	1	12.4	1 033.25	232.4
6.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040	1	5.3	444.67	1	12.4	1 033.25	232.4
	W tym zadanie N (nauczyciele):							
	Razem Jednostki budżetowe	336	12 927.2	3 206.16	376	15 574.3	3 451.74	107.7
3.	Dział 801 - Oświata i wychowanie w tym:	235	9 310.0	3 301.42	261	10 953.5	3 497.28	105.9
3.2.	Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe	235	9 310.0	3 301.42	261	10 953.5	3 497.28	105.9
3.2.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040 - NAUCZYCIELE	235	9 310.0	3 301.42	261	10 953.5	3 497.28	105.9

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.			Wykonanie w 2009 r.			8 : 5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza w tym:	101	3 617.2	2 984.50	115	4 620.8	3 348.39	112.2
4.1.	Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne	101	3 617.2	2 984.50	115	4 620.8	3 348.39	112.2
4.1.1	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń § 4010, 4040 - NAUCZYCIELE	101	3 617.2	2 984.50	115	4 620.8	3 348.39	112.2

* Rodział - 80148 *Stołówki szkolne* został utworzony na podstawie ustawy budżetowej na rok 2009 r. w ramach etatów i środków na wynagrodzenia przewidzianych dla szkół leśnych na 2008 rok.

** Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska zostali powołani, zaś urzędy ich obsługujące utworzone, na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Załącznik nr 7**Kalkulacja oceny końcowej część 22 – Gospodarka wodna**

Oceny wykonania budżetu części 22 – Gospodarka wodna dokonano stosując kryteria³⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody D: 14.322,2 tys. zł

Wydatki W: 437.645,9 tys. zł

Łączna kwota G : 451.968,1 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9683$

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,0317$

Nieprawidłowości w dochodach: 0,0 tys. zł

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 25,0 tys. zł, tj. 0,006% wydatków ogółem

Nieprawidłowości polegały na zatrzymaniu, na rachunku pomocniczym depozytów RZGW w Gdańsku, kwot stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umów pomimo braku takich postanowień w tych umowach. Zatrzymane środki nie zostały zwrócone przez RZGW na rachunek bieżący dysponenta wyższego stopnia w sytuacji niewykorzystania ich do końca roku budżetowego (A2).

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,9683 + 5 \times 0,0317 = 5$

Ocena końcowa: pozytywna (5)

³⁵ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 8

Kalkulacja oceny końcowej część 41 – Środowisko

Oceny wykonania budżetu części 41 – Środowisko dokonano stosując kryteria³⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody D: 58.582,8 tys. zł

Wydatki W: 771.692,2 tys. zł

Łączna kwota G : 830.275,0 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9294$

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,0706$

Nieprawidłowości w dochodach: 0,0 tys. zł

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 63,4 tys. zł, tj. 0,008% wydatków ogółem

Nieprawidłowości polegały na:

- niegospodarnym wydatkowaniu przez GDOŚ środków w kwocie 56,5 tys. zł z tytułu dodatkowej zapłaty za realizację prac, dokonanej po 4 miesiącach od rozliczenia umowy i w wysokości wyższej niż ustalona przez Komisję odbioru (A5);
- wypłacie zawyżonych o 6,9 tys. zł wynagrodzeń dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w GDOŚ w okresie od marca do grudnia 2009 r. w wyniku zastosowania błędnej podstawy ich wycenienia (A4).

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Ocenę cząstkową wydatków obniżono do oceny pozytywnej z zastrzeżeniami (3) względu na inne nieprawidłowości stwierdzone w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, takie jak:

- nierzetelne dokumentowanie zmian dokonywanych w planie finansowym GDOŚ i rdoś;
- dokonanie przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zmiany podziału i klasyfikacji wydatków, w sposób naruszający przepisy art. 133 ust. 1 i 4 oraz 148 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- nieprawidłowości w sporządzonych przez GDOŚ (dysponent II stopnia) łącznych sprawozdaniach budżetowych: Rb-23, Rb-28 i Rb-70 oraz przez GDOŚ (dysponent III stopnia) miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 i kwartalnych Rb-70;
- nieskuteczny nadzór nad prawidłowością sporządzonych sprawozdań budżetowych w rdoś i tym samym nieprzestrzeganie przez GDOŚ (dysponent II stopnia) § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
- niestaranne weryfikowanie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych;
- niedostosowanie procedur kontroli finansowej, w tym zasad rachunkowości, do wymagań określonych w ustawie o rachunkowości.

Wynik końcowy Wk: $3 \times 0,9294 + 5 \times 0,0706 = 3,1412 \approx 3$

Ocena końcowa: pozytywna z zastrzeżeniami (3)

---

³⁶ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 9

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
8. Minister Finansów
9. Minister Środowiska
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
13. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska